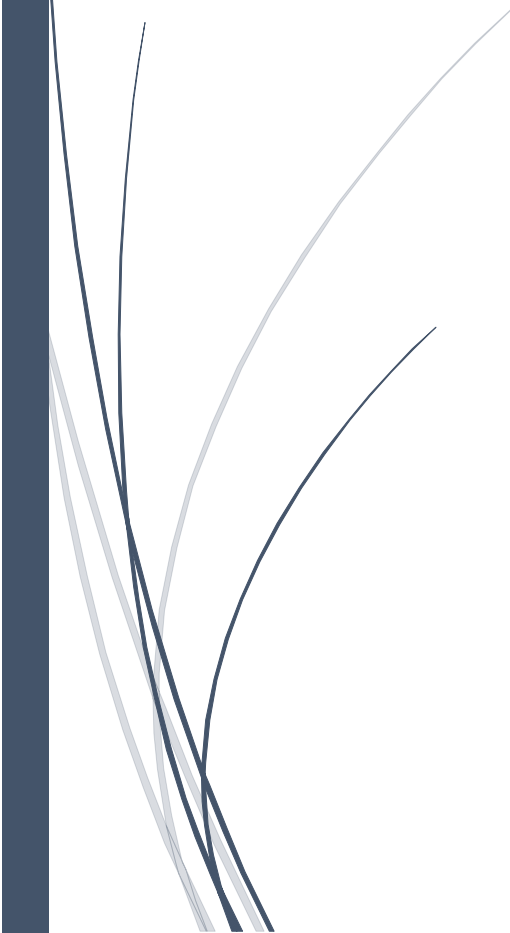

En teoretisk undersøgelse af karaktersystemets motivationsincitament

Rapportens samlede antal tegn
(med mellemrum & fodnoter): 113.151

Svarende til antal normalsider: 47,1

Navn: Søren Kristian Blom
Studienummer: 20123192
Vejleder: Bendt Torpegaard Pedersen

10. Semester
Psykologispeciale

Aalborg Universitet 3. januar 2019

Abstract

This master thesis examines the motivational incentives of the new Danish grade system. The investigations in this thesis indicates that the 7-step grade scale can have consequences for student motivation, the investigation is performed by formulated aims to view the 7-step grade scale from a motivation psychological perspective. The thesis overall aim was formulated as follows: How can motivational incentives, in the 7-step grade system, have consequences for student motivation, and which character formation does the 7-step scale encourage?

This thesis contained two sub-aims giving better details on how motivational incentives in the new grade system can have consequences for students' motivation. The thesis aims furthermore to clarify which personality traits the 7-step grade scale encourages. Based on the above, the following hypotheses are formulated. Hypothesis 1) Motivation is influenced by whether a grade is given based on a development-oriented incentive system or a risk-oriented incentive system? Hypothesis 2): The relationship between the grade system's motivational incentives, student motivation and the 7-step scales possible personal character formation can be illustrated through the motivational theories Self-Determination Theory (SDT) and Regulatory Focus Theory (RFT)?

The central theme of the SDT is how the individual's self-determination is crucial for the regulatory process of external and internal motivational incentives. SDT focuses on the psychological needs for autonomy, competence and relatedness. The social context can either support or counteract the natural tendencies towards the active engagement of the human being. Thus, the relationship between the active human being in a social context is the basis of SDT's predications of behavior, experience and development. RFT focuses on motivation as having a specific direction. Man can regulate the various principles ourselves, and from this comes the name self-regulation. In the theory persons and systems can have a specific regulatory focus, hence the name Regulatory Focus Theory.

A literature search did not find any Danish research literature on the interaction between the 7-point scale, motivation and psychology.

Furthermore, the thesis tries to understand: 1) Is there any reason to believe, that there has been no motivational psychological considerations behind the design of the new character system? 2) Is it unimportant which grade system has been used to judge and

understand students' knowledge? 3) Why examine the grade system in a motivational psychological perspective?

Based on the analysis in this thesis, the following can be concluded: The motivation incentives of the new grade system have a negative consequence on internal motivation and thus the 7-step scale can negatively affect students' motivation, innovational thinking and holistic orientation and acquisition of knowledge. Thus, the thesis points in the direction that the new grade system encourages a grade formation that focuses on errors and deficiencies, focuses on risk and an anxious personal development. As a result, the focus of the grade system has changed from other potential learning goals. SDT is used in this thesis to construct a general basic theoretical approach to what drives motivation, and the overall purpose of using RFT was to clarify the significance of the motivational incentives in the character system in relation to the two regulatory systems of promotion and prevention.

The answer to hypothesis 1 is: Yes it is important if a grade is given based on a development-oriented incentive system or a risk-oriented incentive system, as the old character system had built-in motivational incentives that orients the student towards a development-oriented focus. Therefore, people with a promotion-oriented focus are a better fit to the 13-step scale in terms of their regulatory focus orientation. Likewise is the 7-step scale risk-oriented incentive system a better fit for a person with a prevention-oriented focus.

The answer to hypothesis 2 is: Yes, this thesis can contribute with a theoretical insight into how the 7-point scale's built-in motivation incentives can have consequences for student motivation. Based on the theories in this thesis, as well as the analysis and discussion, it has been possible to give a theoretical explanation for which personal character formation the 7-step grade scale encourages.

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Formål	4
Baggrund	8
Metode	16
Videnskabsteoretisk afsæt.....	18
Teori.....	22
Self-Determination Theory	22
Regulatory Focus Theory	32
Refleksion	38
Analyse.....	42
Diskussion	48
Konklusion.....	53
Perspektivering.....	55
Referenceliste	57
Bilag 1: Litteratursøgning	60

Indledning

I 2004 blev en uafhængig karakterkommission nedsat med det formål at modernisere prøver og eksamensformer i Danmark. Her begyndte kommissionen det indledende arbejde til det nye karaktersystem – 7-trinsskalaen. Kommissionen formulerede fem krav, der skal sikre et velfungerende og moderne karaktersystem. 7-trinsskalaen skal derfor opfylde kravene om 1) International anvendelighed, 2) Skalaen skal anvendes ensartet i hele uddannelsessystemet, og bedømmelsen skal udtrykke graden af målopfyldelse, 3) Samme karakterskala anvendes i hele uddannelsessystemet, 4) Klar forskel mellem nabokarakterer og 5) Mulighed for gennemsnitsberegning (Forskningsministeriet, 2018).

Formålet med dette speciale er at forstå motivationsincitamenterne i det nye karaktersystem, samt at belyse hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen kan anspore til. Dette kan forstås således, at der kan være konsekvenser for studerendes motivation, og derfor bliver formålet anskueliggjort ud fra et motivationspsykologisk perspektiv. Endvidere introducere det følgende afsnit specialets hypoteser.

Formål

Specialets samlede formål er valgt formuleret således:

Hvordan kan motivationsincitamenterne i det nye karaktersystem have konsekvenser for studerendes motivation, og hvilken karakterdannelse ansporer 7-trinsskalaen til?

Specialet har to delformål:

1. Specialet har til formål at forstå, hvordan motivationsincitament i det nye karaktersystem kan have konsekvenser for studerendes motivation.
2. Specialet har til formål at belyse, hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen ansporer til.

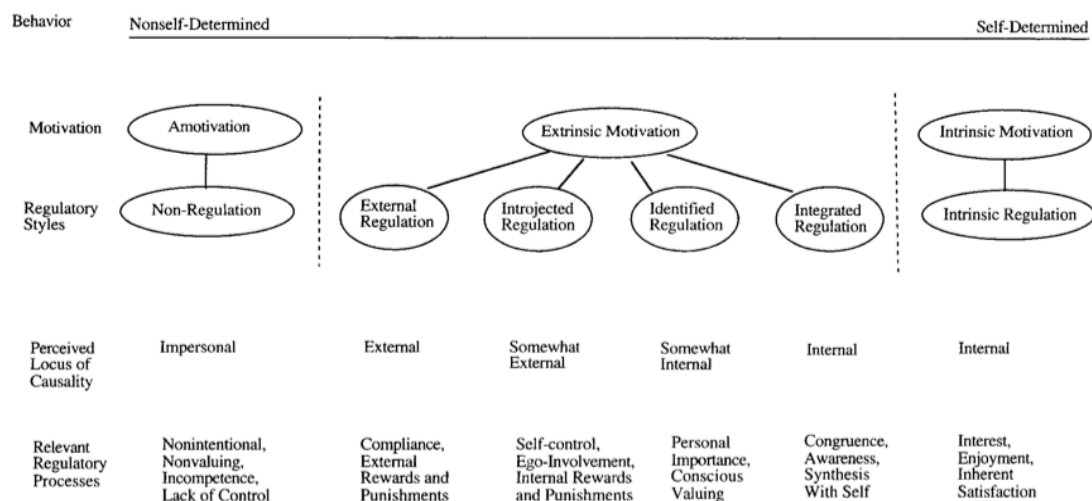
Ud fra ovenstående er følgende hypoteser formuleret:

Hypotese 1) Det påvirker motivationen, om der gives karakter ud fra et udviklingsorienteret incitamentssystem eller et risikoorienteret incitamentssystem.

Hypotese 2) Forholdet mellem karaktersystemets motivationsincitamenter, studerendes motivation og 7-trinsskalaens mulige karakterdannelse kan anskueliggøres med motivationsteoriene *Self-Determination Theory* (SDT) og *Regulatory Focus Theory* (RFT).

SDT (Figur 1) og RFT (Figur 2) bliver kort introduceret i nedenstående. Efterfølgende illustrerer Figur 3, hvordan SDT og RFT, i dette speciale, anvendes som metodiske tilgang til besvarelsen af den opstillede problemformuleringen.

Figur 1: The Self-Determination Theory

Figur 1 viser kontinuet (et kontinuum er overgangen mellem elementer, der har næsten udtydelig variationer, mens ydre punkterne har en stor variation) af motivation som henholdsvis selvbestemmende og ikke-selvbestemmende. Her viser Figur 1, at motivation bliver til amotivation såfremt det ikke er muligt at være selvbestemmende. Modsat ses motivation som indre motivation, såfremt selvbestemmelse er tilstede. Imellem selvbestemmelse og ikke-selvbestemmelse er ydre motivation. Ydre motivation har forskellige reguleringsformer. Disse reguleringsformer drives af forskellige energikilder. Eksempelvis er indre motivation drevet af interesse og glæde.

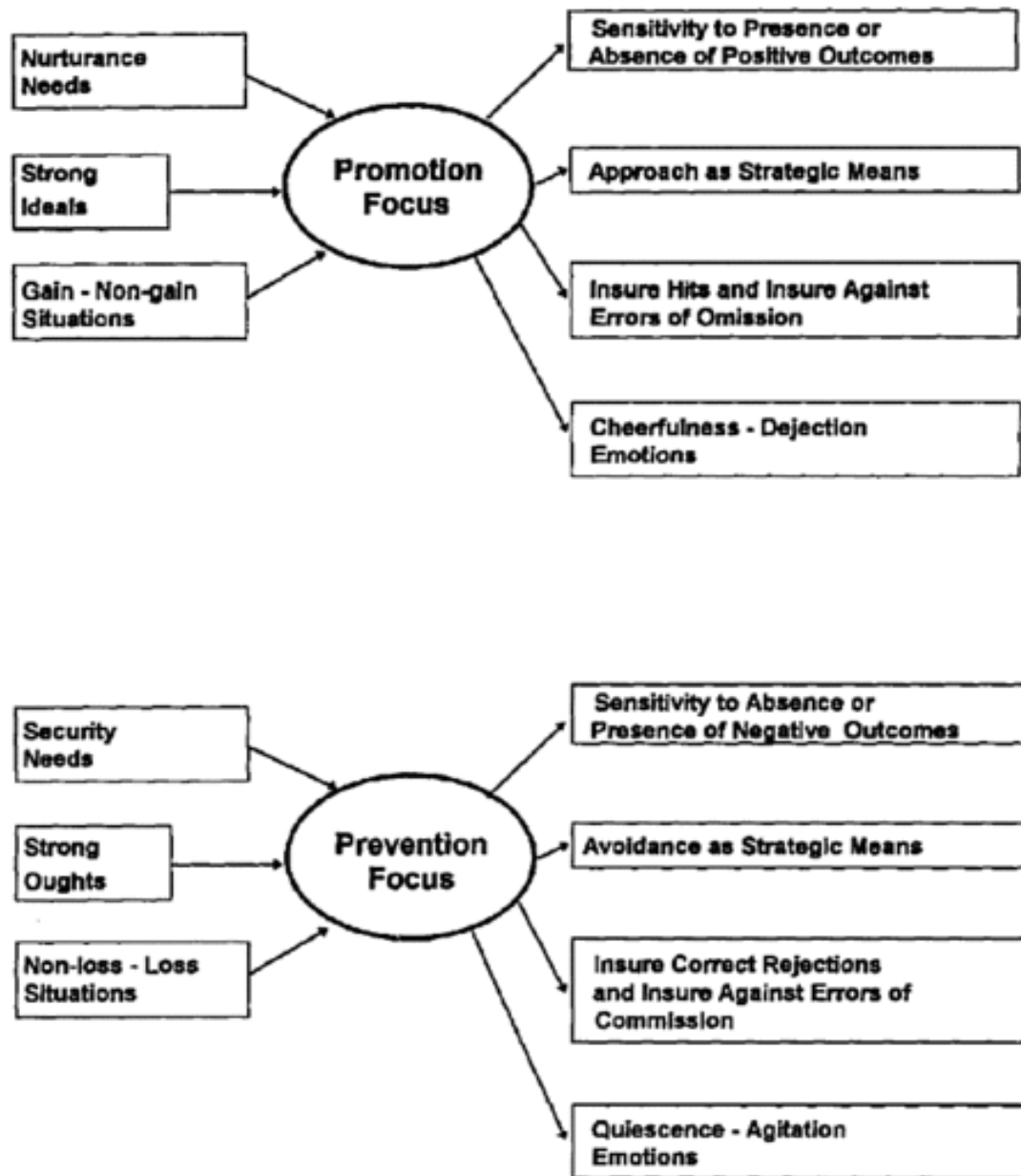
Det centrale i SDT er, hvordan individets selvbestemmelse er afgørende i reguleringsprocessen af ydre og indre motivationsincitamenter. I redegørelsen af SDT tydeliggøres det, hvorfor SDT karakteriseres som en makro-teori om motivation og personlighed i sociale sammenhænge. I redegørelsen ses ligeledes, hvordan SDT har en organisatorisk tilgang til motivationsfænomenet. Den organisatoriske tilgang har den

antagelse, at folk er aktive organismer med udviklede tendenser til at vokse, mestre udfordringer og integrere nye oplevelser. Disse naturlige udviklingstendenser virker imidlertid ikke automatisk, men kræver i stedet løbende sociale næringsstoffer og understøtninger. Det vil sige, at den sociale kontekst enten kan understøtte eller modvirke de naturlige tendenser mod organismens aktivt engagement. Det er således forholdet mellem den aktive organisme og den sociale kontekst, der er grundlaget for SDT's forudsigelser om adfærd, erfaring og udvikling (Edward L Deci & Ryan, 2000a).

I RFT lægger ophavsmanden, Tory Higgins, vægt på motivation som havende en bestemt retning. Higgins har fokus på de forskellige approach-avoidance principper, og ifølge Higgins går disse principper udover det hedonistiske forståelsesprincip om menneskelig motivation. De forskellige principper kan vi selv regulere, og heraf kommer navnet *self-regulation*. Heri kan personer og systemer have et bestemt regulatorisk fokus, og heraf kommer navnet *regulatorisk fokus*. I RFT ses en persons regulatoriske fokus som et ønske om et slutmål, hvortil den pågældende motivationstilgang bruges til at nå dette slutmål. Af motivationstilgange nævner RFT skellet mellem henholdsvis at have et promotion-orienteret fokus eller et prevention-orienteret fokus, hvilket som sagt både kan være en persons fokus, men det kan også være et systems fokus (Higgins, 1997).

I nedenstående illustrerer Figur 2 RFT's to reguleringssystemer *promotion* og *prevention*.

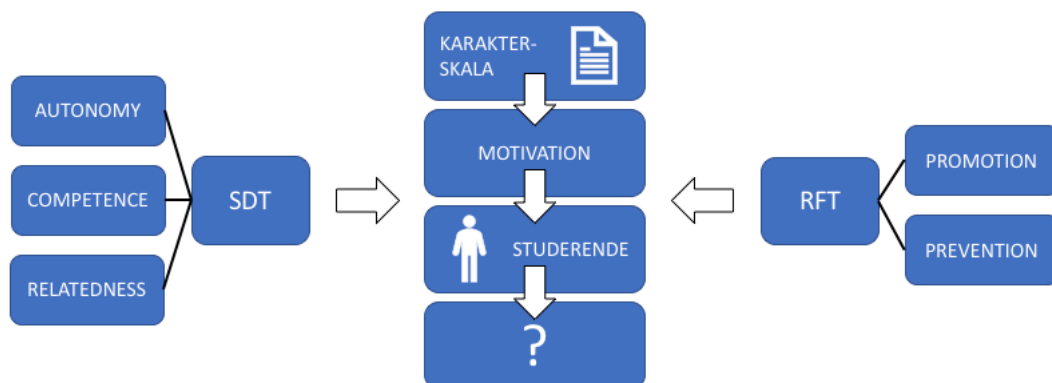
Figur 2: Promotion Focus og Prevention Focus

Figur 2 viser de forskellige psykologiske variabler, der kan tilskrives et promotion- og et preventionfokus. På venstre side ses behovene i et promotionfokus for omsorg (nurturance), stærke idealer og gevinst (gain) vs. ikke-gevinst (non-gain). I et preventionfokus ses behovene for sikkerhed, stærke forventninger (oughts er noget man burde eller skulle, derfor oversættes "strong oughts" til "stærke forventninger"). På højre side ses i et promotionfokus, at dette fokus er følsom overfor tilstedeværelsen af, eller fraværet af, positive resultater. På den modsatte side ses i et preventionfokus at dette fokus er følsom over for tilstedeværelsen af, eller fraværet af, negative resultater.

Figur 3 illustrerer, hvordan SDT og RFT bliver anvendt som den metodiske tilgang i dette speciale.

Figur 3: Specialets metode

Figur 3 viser, hvordan SDT (med fokus på de tre behov for autonomi, kompetence og tilknytning) og RFT (med fokus på de to fokusorienteringer promotion og prevention) bliver anvendt til at forstå og belyse, at karakterskalaens incitamenter kan påvirke motivationen hos de studerende. Spørgsmålstegnet kan forstås som specialets overordnede problemfelt.

Baggrund

Danmark indførte for 12 år siden et nyt karaktersystem. Det nye og gamle karaktersystem har hver deres fokus, hvilket kan have konsekvenser for studerendes motivation. Det nye karaktersystem har en konsekvens for studerendes motivation, da det nye karaktersystem har mere fokus på fejl og mangler end studerendes selvstændige præstation.

I slutningen af august 2018 kom Uddannelses- og Forskningsministeriet med en analyse. Her fremgår det, at hver fjerde studerende dropper ud af en akademisk bacheloruddannelse opgjort med udgangspunkt i årgangen fra 2011.

En betydelig forskel på den nye og gamle karakterskala er, at der med den nye medfølger en beskrivelse af sammenhængen mellem den enkelte karakter og de faglige mål. Her ses en betydelig forskel på den beskrivelse, der medfølger topkarakteren på henholdsvis den gamle og nye skala.

På den gamle skala blev karakteren 13 givet "For den usædvanlig selvstændige og udmærkede præstation", hvilket Figur 6 illustrerer.

Den nye skala giver karakteren 12 "For den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål med ingen eller få uvæsentlige mangler", hvilket Figur 5 illustrerer.

Den tydelige forskel er, at 13-tallet blev givet med vægt på selvstændig præsentation og 12-tallet for at have ingen eller få mangler i demonstrationen af at udtømme fagets mål. Forskellen er, hvordan de to karaktersystemer begrundes og præsenterer skalaernes karakterer, hvilket Figur 7 illustrerer.

Det stigende fokus på karakter, hvilket ifølge Hildebrandt (2011) er hjulpet godt på vej af det nye karaktersystem, svækker studerendes motivation, kreativitet og evnen til nytænkning (Hildebrandt, 2011). Hos CBS-lektor Niels Bjørn-Andersen ses en tydelige orientering mod et fald i studerendes motivation, hvilket han beskriver således:

"Danske studerende er generelt de mindst motiverede, jeg har undervist. Og når man ved, at motivationen er helt afgørende for læring, så har jeg et problem. Men det er et selvsagt problem på grund af nogle strukturelle fejl eller udfordringer, som det faktisk er muligt at gøre noget ved."

(Bjørn-Andersen, 2012).

Det har endvidere ikke været muligt at finde dansk forskningslitteratur om samspillet mellem 7-trinsskalaen, motivation og psykologi. Dette ses i specialets litteratursøgning, hvilket fremgår af Bilag 1. Derfor har det været svært at finde dansk litteratur om, hvordan 7-trinsskalaens motivationsincitamenter kan påvirke studerendes motivation, og endvidere at denne påvirkning kan undersøges i et motivationspsykologisk perspektiv med motivationsteorierne SDT og RFT.

Herpå kan følgende spørgsmål stilles:

- 1) Er der overhovedet grund til at tro, at der ikke har været motivationspsykologiske overvejelser bag udformningen af det nye karaktersystem?
- 2) Er det ikke ligegyldigt, hvilket karaktersystem der anvendes til at bedømme og håndgribeliggøre studerendes viden?
- 3) Hvorfor overhovedet undersøge karaktersystemet i et motivationspsykologisk perspektiv?

Det nye karaktersystem, 7-trins-skalaen, er det danske karaktersystem, og har siden 2006/2007 været det system, hvorudfra de danske studerende tildeles en karakter for en mundtlig og/eller en skriftlig præstation. Karakterskalaen går med sine 7 trin fra -3 til 12, og til hver karakter tilhører en beskrivelse, hvori den enkelte karakter begrundes.

I baggrunden til implementeringen af 7-trinsskala nævner forsknings- og uddannelsesministeriet ikke noget om motivation eller psykologi, hvorfor de formentlig ikke bevidst har indbygget motivationsincitamenterne (Forskningsministeriet, 2007). Dette er dog ikke en argumentation for, at karaktersystemet ikke er udarbejdet ud fra et motivationsteoretisk perspektiv. Således kan der godt have været en implicit argumentation, men det er svært at vide.

Dette speciale vil advokere for, at det er vigtigt af forandre sig i en motivationsteoretisk forståelse. Det er det fordi, en del forskning viser, at incitaments- og motivationssystemer ofte føre til det modsatte af deres intentionelle sigte. Hvis vi ønsker af fremme en adfærd, og dermed skabe en motivation mod at fremme denne adfærd, er belønning (gulerod) ofte det anvendte incitament. Og hvis vi omvendt ønsker at nedtone en adfærd, er straf (pisk) ofte det anvendte motivationsincitament (Ariely, Gneezy, & Loewenstein, 2009; Higgins, 1997).

Her kan man tænke sig, at det i forhold til karaktersystemet ikke blot handler om at bedømme, men også om at være opmærksom på hvordan systemet er med til at danne de studerende. Det er det fordi, at et bedømmelsessystem også peger på, hvad der er vigtigt, og hvad der ikke er vigtigt. Hvem du bør være, og hvem du ikke bør være. Og endvidere, hvad der kan betale sig, og hvad der ikke kan betale sig.

Det ser ud til, at der ikke har været nogen motivationspsykologiske overvejelser, hverken i eller, bagved udformningen af det nye karaktersystem. Derfor finder dette speciale det endvidere interessant at anskueliggøre karaktersystemet i et motivationspsykologisk perspektiv.

Men hvorfor er det interessant at undersøge, hvilken konsekvens det har, at der ikke har været motivationspsykologiske overvejelser med i udformningen af det nye karaktersystem?

Her kan blikket rettes mod Kusurkar et al. (2012) med det formål at understrege vigtigheden af at have et motivationspsykologisk perspektiv, når der laves uddannelsesrelateret tiltag i forhold til studerendes motivation. Og I forhold til at anvende SDT i en uddannelsesmæssig kontekst siger Deci et al. (1991):

“when applied to the realm of education, is concerned primarily with promoting in students an interest in learning, a valuing of education, and a confidence in their own capacities and attributes. These outcomes are manifestations of being intrinsically motivated and internalizing values and regulatory processes”

(E.L. Deci et al., 1991, p. 325).

Ifølge Deci et al. (1991) kan SDT anvendes i en uddannelsesmæssig kontekst, hvortil SDT kan fremme studerendes interesse til læring. Hermed kan SDT også anvendes til at opbygge kompetencer, der kan forstærke de studerendes karaktertræk (her er der valgt at oversætte det engelske ord ”attributes” til ”karaktertræk”, hvilket for dette speciale er en mere passende oversættelse i stedet for eksempelvis ”egenskaber”).

Hertil påpeger Deci et al. (1991) at udfaldet af, at de studerende har interesse for læring og udvikler passende kompetencer til tilegnelse af denne læring, vil manifestere sig i en indre motivation og ved succesfuldt at internalisere værdier (gør ydre værdier til en integrerede del af en selv).

Dette er endvidere i tråd med nyere forskning, hvori læringsprocesser udpeges i et uddannelsespsykologisk perspektiv. Her kortlægger Kusurkar et al. (2012) læringsprocessen i tre dimensioner. Disse dimensioner omhandler 1) kognitiv, altså hvad man lærer, 2) emotion og motivation, altså hvorfor lærer og 3) metakognitiv, altså hvordan man lærer.

Her undersøger Kusurkar et al. (2012), om motivationsteorier har guidet udviklingen i pensum på medicistudiet. Hertil konkluderer Kusurkar et al. (2012), at opmærksomheden på området intensiveres. Det konkluderes også, at motivationsteoriene indikerer, at motivation driver læring og indflydelse på de studerendes akademiske ydeevne.

Fokus har ændret sig fra det kvantitative aspekt til en mere kvalitativ motivationstilgang (Kusurkar, Croiset, Mann, Custers, & Ten Cate, 2012).

Kusurkar et al. (2012) konkluderer endvidere, at en pensumplan med et specifikt mål om at stimulere de studerendes motivation, kan ses på udfaldet af selve pensumplanen samt motivationen hos de studerende. Som et decideret mål i mange pensumplaner mangler de incitament, der er afgørende for at stimulere indre motivation hos eleverne eksempelvis autonomi, tilstrækkelig feedback og emotionel støtte (Kusurkar et al., 2012).

Dette kan eksemplificeres med Katzenelson & Louw (2018). Her påpeger Katzenelson & Louw (2018), at der på nogle hf-uddannelser ikke er karakter. Dette beskriver de studerende som motiverende for deres læring. Motivationskontrasten til de andre gymnasieelle uddannelser, hvor der stadig gives karakter, kan ifølge Katzenelson & Louw (2018) ses på de studerendes motivation. Generelt er fokuset på karakter stigende især efter implementeringen af det nye karaktersystem, hvilket ifølge Katzenelson & Louw (2018) er demotiverende for de studerendes motivation (Katzenelson & Louw, 2018, p. 79). Hertil understreger forskningen, at præstationsbetinget belønninger har en negativ påvirkning på indre motivation, hvortil positiv feedback fremmer studerendes indre motivation (Deci et al., 1999).

Et studie som udpeger karakter-motivations problematikken, er et norsk studie fra 2014 af Berg & Erichsen. I denne artikel anvender Berg & Erichsen (2014) kognitiv læringsteori, som her refererer til, hvordan enkeltpersoner behandler information gennem problemløsning. I artiklen ses studerende som aktive i behandlingen af disse oplysninger. Her lægger Berg og Erichsen (2014) vægt på indre motivation, hvilket de mener understøtter og forbedrer de studerendes læring af viden. Ydermere behandler artiklen en interessant modsætning, nemlig den mellem dyb læring modsat overflade- og strategisk læring.

Her siger Berg & Erichsen (2014), at hvis de studerende vælger overfladeindlæring, vil de fokusere på at leve op til det pågældende eksamenskrav. Dette vil resultere i, at de studerendes fokus vil ligge på de enkelte fag. Det betyder, at de studerende ikke har fokus på helheden i faget. Dermed vil opgaver, der gives i løbet af semesteret, af de studerende, blive opfattet som et ydre motivationsincitament. Ydermere vil det

resultere i, at de studerende retter deres fokus mod at reproducere viden og gengiver den til eksamen (Berg & Erichsen, 2014).

Det betyder også, at undervisningen retter fokus mod læring af begreber og fakta i de pågældende teorier snarere end tilegnelse og formidlingen af viden som en helhed (Berg & Erichsen, 2014, p. 37). De studerende bliver derfor mere strategiske i deres tilgang til læring og tilegnelse af viden. Det betyder at de studerende strategisk overvejer, hvad de lærer, og hvordan de bedst bruger deres tid. Det resulter i en ivrig tilgang mod tilegnelse af gode karakter, og derfor tilpasser de studerende deres læring til, hvad der skal gengives til eksamen i det pågældende fag. De studerende ønsker ikke at lægge en ekstra indsats i aktiviteter, der opfattes som ikke-eksamens-relevante, hvilket også ses i fremmødet til fag, der ikke inkluderer eksamener (ibid.)

Den strategiske tilgang, som Berg & Erichsen (2014) beskriver, ses også i et dansk psykologisk speciale, hvor Damgaard-Møller (2017) fremhæver, at studerende med 12-tals mentalitet er tilbøjelige til at udvise en maladaptiv adfærd (det vi sige, at de rent mentalt kan have svære ved at tilpasse sig til miljømæssige omgivelser).

Undersøgelsen viser også at faglige dårlige præstationer skaber dårligt selvværd hos de fleste 12-talspiger. Dette tyder på, at disse piger har tendens til at internalisere deres faglige dårlige præstationer. For disse piger er det vigtigt at opretholde deres gode karakterer og sociale status overfor deres lærer og medstuderende (Damgaard-Møller, 2017). Damgaard-Møller (2017) beskriver motivationen for at kunne fremstå kompetent over for andre som havende konsekvens for potentielle forspildte læringsmuligheder (Damgaard-Møller, 2017).

Det interessante for dette speciale er, at Damgaard-Møller (2017) viser 1) at den fysiske karakter er med til at danne den personlige karakter, 2) at den studerende kan internalisere faglige dårlige præstationer, hvilket ifølge Damgaard-Møller (2017) kan manifestere sig i dårligt selvværd, 3) fokus på karakteren er på bekostning af potentielle forspildte læringsmuligheder og 4) der er forskel på, hvordan den studerende er, og hvordan den studerende ønsker at være.

Det forudgående viser, at det er vigtigt at forandre sig i en motivationsteoretiske forståelse, da motivationsincitamenten ofte giver det modsatte resultat end deres

intentionelle sigte. Endvidere så det ikke ud til, at der havde været motivationspsykologiske overvejelser bagved udformningen af 7-trinsskalaen.

Med citatet fra Deci et al. (1991) ses, hvordan motivation, karakter, læring, psykologi og karakterdannelse kan undersøges med SDT. Indre motivation er vigtig for de studerendes læring og i uddannelseskonteksten er det vigtigt at fremme autonomi og feedback. Det overvejende fokus på karakterer kan resultere i, at de studerende bliver mere strategiske i deres tilgang til læring og tilegnelse af viden. Det forudgående viser, at der er et samspil mellem den fysiske karakter og personkarakteren, hvilket kan forstås ud fra et motivationspsykologisk perspektiv. De studerende internaliserer præstationerne, og dermed kan beskrivelserne i karaktersystemets karakter-præstationer formentlig siges at anspore til en bestemt karakterdannelse. Men hvilken?

For at forstå de motivationspsykologiske incitamenter i karaktersystemet er det nødvendigt at konkretisere, hvad der her i specialet forstås med at se noget i et motivationspsykologisk perspektiv. Helt konkret skal et motivationspsykologisk perspektiv forstås som et perspektiv, der anskueliggøre motivationsfænomenet op igennem psykologiens historie. Her ses behaviorismen som et af de første teoretiske grundlag for selve motivationsteorien. Mange motivationsincitamenter er i dag bygget op omkring belønning og straf som adfærdsregulerende principper (Hein, 2009, p. 30). De tidligste eksempler på egentlige motivationsteorier ses i begyndelse af 1900-tallet, hvor eksempelvis Murray kommer med *Need To Achieve Theory* (1938) og Hull med *Drive Theory* (1943) (Kusurkar et al., 2012).

Ifølge Ryan & Deci (1985) har de fleste motivationsteorier bygget videre på driftsteorien (Deci & Ryan, 1985, p. 4). Konceptet om behov sørgede for et betydningsfuldt grundlag, idet motivationsindhold nu blev defineret. Betydningsfuldt i den forstand, at behavioristerne ikke ser motivationsbegrebet som et indre psykologiske koncept, men ser derimod motivation som noget ydrestyret. Motivation er noget som indlæres gennem en bestemt adfærd gennem belønning og straf (Hein, 2009, pp. 29-30). Det er kun den observerbare adfærd, der er relevant, og dermed den adfærd der kan gøres til genstand for videnskabelig undersøgelse (Hein, 2009, p. 27).

Behovs-definitionen er forskelligt defineret på henholdsvis et fysiologisk og psykologisk niveau. Og som henholdsvis medfødte eller indlærte. Hull var med til at

grundlægge driftsteorien, hvormed indre motivationsfaktorer blev anerkendt. Hos Kusurkar et al. (2012) ses, at fokuset har ændret sig fra det kvantitative aspekt til en mere kvalitativ motivationstilgang.

SDT og RFT kan sige noget om selvregulering og en organisme, der ikke bare har grundlæggende behov, men grundlæggende psykologiske behov. Dermed må SDT og RFT gå ud fra, at der er et selv med egen psyke, der kan reguleres og tilfredsstilles. I kognitionspsykologien påpeger kognitivistene et forklaringsproblem, som behavioristerne har. Hvordan kan forskeren være i stand til at reflektere over de stimuli som forsøgspersonerne udsættes for, mens forskernes arbejder ud fra at forsøgspersonen ikke selv kan reflektere over disse stimuli? (Hein, 2009, p. 32).

Hermed tager dette speciale afstand til den behavioristiske tilgang til motivation, da et afgørende aspekt for dette speciale er, at den studerende kan regulere og internalisere ydre- såvel som indre incitamenter. Her kommer behaviorismen således til kort. Endvidere følger dette speciale den nutidig motivationstilgang, hvori fokus i højere grad er på psykologiske motivationsbehov og incitamenter frem for de fysiologiske motivationsbehov og drifter.

Nutidige motivationstilgange ser motivation som mere end at være motiveret mod nydelse og væk fra smerte. Heri har Higgins, som tidligere nævnt, fokus på de forskellige approach-avoidance principper, der ifølge Higgins går udover det hedonistiske forståelsesprincip om menneskelig motivation. I Figur 4 bliver de forskellige reguleringsprincippers approach-avoidance tilgang illustreret.

Figur 4: Self-Regulatory Principles of Approach-Avoidance Orientations.

Table 1 <i>Self-Regulatory Principles of Approach-Avoidance Orientation</i>		
Self-regulatory principle	Avoidance orientation	Approach orientation
Regulatory anticipation	Avoid anticipated pain	Approach anticipated pleasure
Regulatory reference	Avoidance regulation in reference to undesired end-states	Approach regulation in reference to desired end-states
Regulatory focus	Prevention Strategically avoid mismatches to desired end-states (and matches to undesired end-states) Insure correct rejections Insure against errors of commission	Promotion Strategically approach matches to desired end-states (and mismatches to undesired end-states) Insure hits Insure against errors of omission

Figur 4 viser tre reguleringsprincipper og orienteringen mod nydelse/væk fra smerte. I første kolonne ses reguleringsprincipperne: *Regulatory anticipations*, *Regulatory references* og *Regulatory focus*. Figur 4 viser endvidere de førnævnte fokusorienteringer promotion og prevention.

Metode

Dette afsnit handler om specialets metodisk tilgang til besvarelsen af problemformulering og specialets hypoteser. Her præsenteres læseren for den personlige samt faglige motivation bagved specialet. Det følgende afsnit indeholder endvidere specialets videnskabsteoretiske afsæt og en teoriredegørelse af SDT og RFT. Metodeafsnitte afsluttes med refleksioner om valg af teori og emne, hvilket tydeliggøres i refleksionsafsnittet.

I dette afsnit gives læseren en indføring i, hvordan specialet har arbejdet sig frem til problemformuleringen. Dette berører valg af emne og litteratursøgningen. Det følgende tydeliggør, hvordan litteratursøgningsprocessen har været med til at forme det egentlig formål i dette speciale.

Det overordnede emne – motivation – var allerede fastlagt inden første vejledning. Men hvad, hvorfor og hvordan var stadig aktuel, og på daværende tidspunkt var fokuset på arbejdsmotivation. Her var idéen at undersøge arbejdsmotivation i et empirisk udarbejdet speciale. Her med fokus på hvorfor folk egentlig arbejder. Hvad motiverer dem? Her var påstanden, at det ikke kun var økonomiske incitamenter, der motiverede folk til at arbejde, men at der måtte være noget mere.

Førend blikket rettes mod specialets videnskabsteoretiske afsæt og den efterfølgende redegørelse af SDT og RFT, vil det følgende konkretisere den personlige samt den faglige motivation bagved dette speciale.

På første vejledning møde var udgangspunktet forankret i en litteratursøgning om arbejdsmotivation. Dermed blev følgende søgning iværksat:

Søgetermer (google scholar): questionnaires AND work AND why AND motivation.

Rangeret som nummer to var artiklen: *Work Extrinsic and Intrinsic Motivation Scale: Its Value for Organizational Psychology Research* (WEIMS). Spørgeskemaet består af 18 spørgsmål og er en valideret udgave af det oprindelige, franske spørgeskema: BIWM. Essentielt for dette speciale var, at WEIMS slår sine teoretiske rødder i Self-Determination Theory med reference til Deci & Ryan (2000) *Self-Determination*

Theory. Herpå begyndte en oversigtlæsning af SDT og dens ophavsmænd Deci og Ryan, hvilket leder frem til artiklerne: *The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the Self-Determination of behavior* (2000) og *Self-Determination Theory and Work Motivation* (2005). Her blev der søgt med følgende søgetermer (PRIMO): Self-determination theory AND Motivation, og ud fra abstracts blev de to sidstnævnte artikler fundet.

Vejledningsmøderne begyndte nu at have fokus på, hvordan SDT eventuelt kunne forstås ud fra en uddannelsesmæssig kontekst, hvortil vi diskuterede, hvordan teorien mon ville udspille sig i virkeligheden. Med dette tænkes på SDT's præference af indre motivation over ydre motivation og qua den påstand om, at folk må være motiveret af mere end økonomi, vil det være interessant at "se" SDT i "virkeligheden".

Den uddannelsesmæssige kontekst blev således ved med at vende tilbage som et eventuelt emne. Her rettede samtalerne sig mod 12-tals mennesker og om, hvordan de synes at være mere motiveret af 12-tallet end tilegnelsen af det faglige indhold. Herpå udviklede dialogen sig til også at omfavne de ofte anvendte klassiske motivationsincitamenter, der ofte modarbejder det, vi egentlig gerne vil motivere til eksempelvis innovative, nytænkende, kreative og motiverede unge studerende. Har vi mon misforstået motivation, hvordan den virker, og hvad der egentlig motiverer studerende? Og i stedet udarbejdet incitamentsystemer, der har deres egen logik, hvori de skaber en form for pervertering eksempelvis studerende, der gerne vil have 12 for noget, de ikke interessere sig for?

Fokusset blev rettet mod karaktersystemet, og om 7-trinsskalaen kunne indeholde modstridende motivationsincitamenter. Efter nærmere anskuelse begyndte teorierne SDT og RFT at komme til syne i karaktersystemets formidling af de forskellige karaktere.

Det er endvidere interessant at dykke ned i de egentlig videnskabsteoretiske overvejelser, der har været relevant for dette speciale. Derfor rettes blikket nu mod specialets videnskabsteoretiske afsæt.

Videnskabsteoretisk afsæt

Dette afsnit handler om en almen diskussion af udviklingen af behaviorisme til moderne psykologi. Hertil er det relevant at se, hvor SDT og RFT er placeret videnskabs-teoretisk. Hermed tydeliggøres, hvordan SDT og RFT kan siges at bygge på en humanistisk kognitions psykologisk forståelse. Den grundlæggende pointe i det følgende afsnit er, at motivation er gået fra noget ydre mod noget indre. Hvor det indre både handler om perception og fortolkning såvel som realisering. Det betyder endvidere, at motivation og motivationssystemer er blevet mere komplekse.

Kusurkar et al. (2012) blev inddraget i specialets indledning og viste, hvordan fokuset i nyere motivationstilgange har ændret sig fra det kvantitative aspekt til en kvalitativ motivationstilgang. Det vil sige, at vi går fra at se på ydre til også at fokusere på det indre, og hvordan ydre motivationsincitamenter reguleres samt internaliseres af en aktive organisme.

Det følgende afsnit udfolder motivationsfænomenet i en videnskabsteoretisk ramme. Her er fokus på, hvordan man har forstået og undersøgt motivation parallelt med den psykologihistoriske udvikling. Her med fokus på behavioristisk-, kognitions-, og humanistisk psykologi. Nedenstående skal læses som specialets videnskabsteoretisk afsæt, hvori de anvendte teorier SDT og RFT, er et opgør med den hedonistiske motivationstilgang, hvilket slår rødder i behavioristisk psykologi.

Læseren får en indføring i, hvordan motivation har bevæget sig ”udefra” til den mere motivationspsykologiske kompleksitet, hvor motivation er noget ”indefra”.

Behaviorismen tager sin begyndelse med kritikken af den introspektive metode, hvilket på daværende tidspunkt var den foretrukne metode inden for eksperimentopsykologien. Her mente eksperimentopsykologerne, at psykologiske fænomener kun kunne betragtes af individet selv. Behavioristernes kritik gik således på den introspektive metode, hvilket blev anset for at være for subjektiv. Behavioristerne mente, at psykologien skulle være positivistisk, og dermed skulle fokus rettes mod adfærd, der kan måles objektivt. Her var behavioristernes ønske at skabe en overbevisning om, at menneskelig adfærd kan beskrives med de begreber, der blev anvendt indenfor dyreprykologien (Hein, 2009, pp. 25-30).

Hermed grundlægges den kognitionspsykologiske kritik af behaviorismen som gik på, at behavioristerne ikke kunne beskrive årsagen til en given adfærd. Det vil sige, at behaviorismen, som den er blevet fremlagt her, formentlig kan sige noget om, hvordan motivationsincitamentene i det nye karaktersystem kan have konsekvenser for studerendes motivation ved simpelthen at anskueliggøre stimuli og respons. Men da adfærd i behaviorismen ikke er knyttet til indre kognitive processer, kan den ikke anvendes til at identificere og belyse hvilken psykologi, der kan ligge i de mulige problemstillinger vedrørende 7-trinsskalaens udformning. Hermed rettes blikket nu mod kognitionspsykologien.

De behavioristiske begreber stimulus og respons, der blev brugt til at beskrive adfærd, bliver i kognitionspsykologien erstattet af begreberne input og output. De nye begreber, hvorudfra kognitionspsykologien forklarer adfærden, tog for alvor fart med informationspsykologien. Individet er nu et informationsbearbejdende og et tænkende væsen. Fokus blev nu rettet mod forskellen på menneskers reaktion på samme input.

Kognitivisterne "åbner" dermed den såkaldte "sorte boks", som behavioristerne har "undgået", hvilket "rummer" de kognitive processer. Det er processer, der opfatter, bearbejder, lagre og gengiver information (Hein, 2009). Individet ses nu som værende styret af en indre mental model i modsætning til behavioristerne, der så individet som værende styret af ydre påvirkninger. Både behavioristerne og kognitivisterne vil afdekke nogle universelle regler og love for individets adfærd, og dermed betragter begge lejre adfærd som noget, der er forudsigeligt (ibid., p. 34).

Med Banduras social-kognitive teori tilføjes endnu et centralt begreb *selveffektivitet*. Det er individets vurdering af selveffektivitet og omfatte troen på egne evner (Hein, 2009). Således introduceres en af de største indflydelsesrige motivationsincitamenter, nemlig at en lav tiltro til egne evner vil resultere i dårlige præstationer modsat en høj tiltro til egne evner (Hein, 2009). Med Bandura ser vi ifølge Hein (2009), hvordan motivationsteorien trækker på den social-kognitive teori. Den social-kognitive teori demonstrer, hvordan påvirkninger fra omverdenen og konsekvenserne af disse medieres af kognitive processer.

Et alternativ til de to forgående paradigmer er den humanistiske psykologi, der kom frem i begyndelsen af 1960'erne. Humanistisk psykologi knytter sig til fænomenologien som overordnede paradigme (Hein, 2009, p. 36.). Det ses eksempelvis i den måde, hvorpå humanistiske psykologi og fænomenologi betragter mennesket som et væsen, der dels har bevidsthed om sig selv, og dels har en intention om at forme sit eget liv (ibid.). Her ser vi igen en overensstemmelse med SDT, der har den antagelse, at folk er aktive organismer med naturlige udviklingstendenser. Og RFT, der antager at folk er aktivt søgende med sandhed og effektivitet (Higgins, 2011).

Samtidig ses også, hvordan den humanistiske psykologi fjerner sig fra behaviorismens menneskesyn, hvori mennesket ses som et ydrestyret objekt til en grundantagelse om mennesket som et subjekt. Her er adfærd ikke kun er ydrestyret, men indrestyret. I den humanistiske psykologi ses mennesket som et væsen, der rummer stort potentiale, og som er i livslang læring. Selvrealisering er et centralt begreb, og mennesket ses som havende en grundlæggende "sund" psyke. Forhindres vi i at udvikle os eller realisere os selv kan det være grobund for psykisk lidelse (Hein, 2009, p. 37).

Hermed ses ligeledes, hvordan udarbejdelsen af SDT er sket inden for rammerne af den empirisk psykologiske tradition, hvor de første studier orienterede sig mod effekten af sociale begivenheders betydning på indre motivation (Edward L Deci & Ryan, 1985a, 2000b, 2000a). Men SDT adskiller sig også markant fra en behavioristisk menneskeforståelse, da SDT beskriver kognitive og psykologiske fænomener, hvortil der tænkes på de psykologiske behov: autonomi, kompetence og tilknytning. De teoretiske briller, hvorigennem SDT undersøger motivation, tager også udgangspunkt i en organismisk menneskeforståelse, hvor den menneskelige psyke er aktiv og ikke passiv som i behaviorismen.

Hvis vi virkelig vil forstå menneskelig motivation, hvad og hvorfor folk er motiveret, skal vi se længere, og dermed kunne begribe mere end blot behaviorismens hedonistiske tankegang om menneskelige motivation (E. T. Higgins, 1997, p. 1280, 2011). De hedonistiske principper er ifølge Higgins som sådan ikke forkerte, men problemet er, at psykologer blindt har støttet på disse principper som den bagvedliggende forklaring til motivation. Det medfører de konsekvenser, at psykologer fjernede fokusset fra andre relevante *approache-avoidance* principper, hvilket Figur 4 illustrerer.

I redegørelsen af SDT ses, hvordan ovenstående er påfaldende med miniteorien *Organismic Integration Theory* (OIT). Her siger OIT, at jo mere internaliseret, altså jo mere vedkommende selv oplever den ydre styret motivation, desto mere selvstændig vil personens adfærd være. Endvidere beskæftiger OIT sig med sociale sammenhænge, der eksempelvis forstærker internalisering. Det vil sige, at OIT beskæftiger sig med, hvad der fører til, at mennesker enten modsætter sig, delvist vedtager eller dybt internaliserer værdier og mål. Det er spændingsfeltet mellem den aktive organisme og den sociale kontekst, der er grundlaget for SDT's antagelser om adfærd, erfaring og udvikling (Ryan & Deci, 1985).

Her kan blikket passende rettes mod Higgins (1997), og måden hvorpå målet opnås, hvilket skal være konsistent med den, der stræber efter målets regulatorisk orientering. Det vil sige, at der skal være et fit mellem promotion personer, orienteringer og opgaver og ligeledes for det prevention-orienteret fokus. Det vil sige, at kognitionspsykologien, som den er blevet fremlagt her, formentlig kan være et afsæt til at sige noget om, hvilken psykologi der kan ligge i de mulige problemstillinger vedrørende 7-trinsskalaen udformning. Dermed kan den kognitionspsykologiske forankring være med til at sige noget om samspillet mellem den fysiske karakter og den psykiske karakter og, hvordan den studerende internaliserer "systemet af karakterer".

SDT siger noget alment om, hvad driver motivation, hvilket også gør sig gældende for Higgins. Higgins antyder dog også at motivation kan have en retning som tydeliggøres senere i redegørelsen af RFT. Her kan retningen på motivationen også have en retning qua de incitamentssystemer, som karaktersystemet anvender til at anspore den studendes evne til at udtømme fagets mål med ingen eller få fejl.

Dermed kan karaktersystemet på den ene side ses som en kontrol af, hvad de studerende har lært ved at taksere dem efter vidensniveau. Ydermere er pointen her, at det også kan ses som en bestemmelse af, hvad der er vigtigt - at udvikle sig eller at svare rigtigt. SDT bliver her brugt til at anlægge en almen grundlæggende teoretisk tilgang til motivation. Formålet med at anvende RFT er, at kunne sige noget om betydningen af karaktersystemets motivationsincitamenter i forhold til de to reguleringssystemer.

Hermed rettes blikket nu mod den egentlige redegørelse af de to motivationsteorier SDT og RFT.

Teori

Dette afsnit handler om teorierne SDT og RFT. Derfor er det følgende en redegørelse af motivationsteorierne SDT og RFT. Figur 3 illustrerer specialets metode, og derfor vil den følgende redegørelse af SDT være centreret omkring begreberne autonomi, kompetence og tilknytning. De tre behov udfoldes i henhold til udviklingen af SDT. Det betyder, at redegørelsen af SDT inddrager en konkretisering af SDT's miniteorier. Her er der overvejende fokus på miniteorierne: Cognitive Evaluation Theory, Causality Orientations Theory og Organismic Integration Theory. Dernæst, og ligeledes i henhold til Figur 3 vil det efterfølgende være en redegørelse af RFT. Redegørelsen af RFT vil være centreret om begreberne promotion og prevention samt deres regulatorisk fokus. Ydermere udfoldes redegørelsen i henhold til udviklingen af RFT, og derfor vil den samlede redegørelse af RFT konkretisere RFT's forløber – Self-Discrepancy Theory – og efterløberen – Regulatory Fit Theory. RFT adskiller sig fra Self-Discrepancy Theory ved at skelne mellem selvreguleringerne (promotion & prevention) på individ plan til også at omfavne den socialpsykologiske sfære. Dermed orienterer RFT sig på systemniveau i stedet for det strategiskniveau i Self-Discrepancy Theory. Ydermere undersøger Regulatory Fit Theory det asymmetriske forhold mellem promotion og prevention. Formålet med den følgende redegørelse af SDT og RFT er senere i analysen at kunne analysere den opstillede problemformulering.

Self-Determination Theory

“Specifically, SDT assumes that the human organism is evolved to be inherently active, intrinsically motivated, and oriented toward developing naturally through integrative processes. These qualities need not be learned; they are inherent in human nature. Still, they develop over time, play a central role in learning, and are affected by social environments.”

(Edward L. Deci & Ryan, 2012, p. 2).

SDT retter fokus mod indre motivation (indre motivationsenergi, der er baseret på behovet for kompetence og autonomi) og selvbestemmelse. SDT beskæftiger sig med de psykologiske behov: autonomi, kompetence og tilknytning, hvilket ifølge SDT er medfødte og universelle. Selvbestemmelse vil ifølge Ryan og Deci (1985) sige, at:

” To be self-determining with respect to outcomes, people must have control over those outcomes, and not being able to control outcomes – which precludes self-determination – will have negative consequences, ... But having control does not ensure self-determination.”

(ibid., p. 37).

Og om indre motivation siger de endvidere, at:

” intrinsic motivation is based in the organismic needs to be competent and self-determining”

(Deci & Ryan, 1985, p. 5).

Indre motivation kan forstås som værende ikke-drift baseret motivation og endvidere at være ”the energy that is intrinsic to the nature of the organism” (ibid.). Ifølge Ryan & Deci (1985) er studiet af motivation et studie, der udforsker adfærd. Når motivation studeres ud fra sådan et perspektiv, er det nødvendigt at motivationsteorierne forholder sig til energikilden og retningen af den undersøgte adfærd (Ryan & Deci, 1985, p. 3). Såfremt teorierne ikke gør det, er de ifølge Ryan & Deci ikke rigtig motivationsteorier.

Energikilden til adfærd er fundamentalt set et spørgsmål om behov. Her er der tale om de for organismen medfødte behov, der tilfredsstilles i interaktion med andre. Med de for organismens medfødte behov mener Ryan & Deci (1985), at det er behov, der er nødvendigt til at være tilfredsstillet for, at organismen kan forblive sund og rask. Retningen af adfærden omhandler derimod organismens proces og struktur, hvilket skal være meningsgivende for den interne såvel som for den eksterne stimulus. Kort sagt skal retningen af adfærden rettes mod en tilfredsstillelse af forskellige behov (ibid.). For Ryan & Deci (1985) er en motivationsteori en teori, der undersøger samt kombinere adfærdens energikilde og adfærdens retning. Hertil mener de, at motivationsteorier ofte koncentrere sig om ”hvorfor”-spørgsmålet, hvilket er forbeholdt selve retningen af den pågældende adfærd (ibid.).

Motivationsteorier bygger på bestemte antagelser om mennesket og om det, der er drivkraften til vores handlinger (Edward L Deci & Ryan, 1985a). Ifølge Ryan & Deci kan sådanne teorier deles op i to 1) en mekanisk teori og 2) en organismisk teori.

Forskellen på mekanisk teori og organismisk teori er deres syn på den menneskelige organisme. Enten er vi en passiv organisme (mekanisk teori), hvilket vil sige, at vi bliver styret af vores fysiologiske og sociale interaktioner (ibid., p. 3). Eller også er vi en aktiv organisme (organismisk teori), hvilket vil sige, at vi selv initiere viljebestemt adfærd (ibid., p. 4). For psykologien som fagdisciplin har valget af teori den konsekvens, at psykologien træder i baggrunden. Derfor bliver der mere plads til en objektiv karakterisering af den motivationsigangsatte adfærd. SDT er en motivationsteori, der baserer sig på en organismisk teoritilgang.

Ydermere vil den følgende redegørelse af SDT tydeliggøre, hvorfor SDT karakteriseres som en makro-teori om motivation og personlighed i sociale sammenhænge (Vansteenkiste, Niemiec, & Soenens, 2015). Udarbejdelsen af SDT er som tidligere nævnt sket inden for rammerne af den empirisk psykologiske tradition. De første studier med SDT orienterede sig mod effekten af sociale begivenheders betydning på indre motivation. De teoretiske briller, hvorigennem indre motivation bliver undersøgt, tager udgangspunkt i en organismisk menneskeforståelse.

Først starter Ryan & Deci (1985) med at diskutere betydningen af indre motivation og udviklingen i, hvordan indre motivation er blevet begrebsliggjort. Herefter introduceres begrebet om selvbestemmelse, og hvilken afgørende rolle begrebet har for psykologien. Med introduktionen af selvbestemmelse anskueliggør Ryan & Deci de miniteorier, der til sammen udgør teorien om SDT. Efterfølgende begynder SDT at inddrage de miljømæssige begivenheder, som har betydning for indre motivation, og hvilke adfældsregulerende redskaber der her kan tages i brug (Ryan & Deci, 1985, pp. 9-10). Dermed ses, at SDT er konstrueret, eller opbygget, af forskellige miniteorier (Edward L Deci & Ryan, 1985a, 2000b), hvorfor blikket nu rettes mod disse.

Den følgende redegørelse er opbygget således, at den følger den naturlige udvikling af SDT, og således redegøres først for miniteorien *Cognitive Evaluation Theory* (CET), hvorunder behovene autonomi og kompetence i særskilte afsnit bliver redegjort for. Dernæst redegøres for miniteorien *Causality Orientations Theory* (COT) efterfulgt af en redegørelse for miniteorien *Organismic Integration Theory* (OIT), hvorunder behovet for tilknytning bliver redegjort for i et særskilt afsnit.

Cognitive Evaluation Theory (CET)

CET er den miniteori, hvorudfra SDT er i stand til at sige noget om, hvordan ydre omstændigheder kan påvirke indre motivation. De ydre omstændigheder, der blev undersøgt i forhold til deres samspil med indre motivation, er henholdsvis positiv feedback og valg modsat håndgribelige belønninger og konkurrencer (Edward L Deci & Ryan, 2000b, 2000a). Det er ud fra CET, at SDT er i stand til at sige noget om, hvordan en autonomi-støttende modsat en kontrolleret socialkontekst kan være med til at forudsige graden af indre motivation.

Ryan et al. (1983) viser, hvordan præstation-betinget belønning ("Du har klaret dig bedre end 80%") modsat opgave-betinget belønning (belønning til at udføre en opgaven eller belønning for at have udført opgaven), har en mindre grad af negativ påvirkning på indre motivation (Ryan, Mims, & Koestner, 1983). Derfor mente Ryan og Deci, at SDT havde brug for en teori, der kunne tage hånd om samspillet mellem behovene autonomi og kompetence inden for sociale sammenhænge, hvorfor blikket nu rettes mod behovene autonomi og kompetence.

Autonomy

Autonomibegrebet henviser i SDT til, hvordan vi mennesker er tilbøjelige til selvregulering af eksempelvis handlinger og de sammenhænge, hvori vores adfærdsmæssige mål tydeliggøres. Modsætningen til autonomi, og dermed den autonome regulering, er de reguleringer, der reguleres på baggrund af tvang eller overbevisning. Sådanne reguleringer tilsidesætter indre motivation (Edward L Deci & Ryan, 2000a, 2000b).

Mennesker med autonome reguleringer i forhold til miljømæssige fordele formår i højere grad at tilfredsstille deres personlig behov modsat mennesker, der regulerer under kontrol og tvang. Karakteriseret ved autonome reguleringer er handlinger, der er afstemt selvstændigt og selvorganiseret med indre og ydre omstændigheder. Modsat at være styret af tvang og overbevisning af eksempelvis ikke-integrerede processer, hvilket vil resultere i en oplevelse af handlinger uden en indre motivation mod/til handlingen.

Her siger Ryan & Deci (2000b) selv, at:

“In other words, for humans to function effectively in changing contexts, specific mechanisms cannot simply be elicited automatically by contextual factors but must be brought to bear in relation to a hierarchically organized set of processes, needs, and mechanisms. In fact, when behavior is regulated by nonintegrated, heteronomous processes, disadvantages can be manifold”

(Edward L Deci & Ryan, 2000b, p. 254).

Dermed tilgodeser autonomi menneskets adaptive fordele, da autonomi er selve grundlaget for den overordnede regulering. Autonomi er således et bredt anvendeligt designelement, og udviklingen af et integreret selv er således et udtryk for et dybt indre design i den menneskelige organisme. Derfor kan autonomi være et middel, hvortil vi mennesker kan undgå, at vores adfærd bliver maladaptive (Edward L Deci & Ryan, 2000b). Hertil regulerer individer bedre selvstændige handlinger i overensstemmelse med deres behov og tilgængelige kapacitet, hvilket sammen koordinere og prioriterer processer mod en effektiv vedligeholdelse af et samlet selv (ibid.).

Det forudgående viser således, at præstation-betinget belønning (”Du har klaret dig bedre end 80%”) modsat opgave-betinget belønning (belønning til at udføre en opgave, eller belønning for at have udført opgaven), har en mindre grad af negativ påvirkning på indre motivation. Foruden autonomibegrebet viste ovenstående, at SDT havde brug for en teori, der kunne tage hånd om samspillet mellem behovet for autonomi og kompetence. Derfor rettes blikket nu med SDT’s kompetencebegreb.

Competence

Behovet for kompetence vedrører ligeledes det adaptive aspekt. En organisme, der er interesseret og åben for læring, kan bedre tilpasse sig nye udfordringer. Modsætningen til førnævnte ville derfor resultere i en negativ forberedelse på nye situationer. De er mindre adaptive til de ekstremt varierede kulturelle niches. Her siger Ryan & Deci (2000b) selv, at:

“Indeed, the striving for competence as a relatively general propensity can thus be seen as the route to actualizing specific adaptive competencies and to the flexible functioning of human groups in the context of changing environmental demands”

(Edward L Deci & Ryan, 2000b, p. 253).

Det vil sige at stræben efter kompetence omhandler den funktion i menneskelige grupper, der har med ændring af miljømæssige krav at gøre. Målet med at tilfredsstille kompetencebehovet er, at organismen herigennem har oplevelsen af at være effektiv (Edward L Deci & Ryan, 2000b). Her udpeger CET to processer, hvorigennem indre motivation kan påvirkes.

Den første proces handler om, i hvilket omfang begivenheder som belønninger bliver opfattet eksternt, selvom de imødegår autonomi, vil påvirke indre motivation negativt. Modsat i det omfang, hvor begivenheder som valg og dermed ikke som belønning bliver opfattet internt, og samtidig imødegår behovet for autonomi, vil begivenhederne positivt påvirke indre motivation (Edward L Deci & Ryan, 2000b). Den anden proces handler om, i hvilket omfang begivenheder som positiv feedback understøtter behovet for kompetence, vil påvirke indre motivation positivt, mens begivenheder som negativ tilbagemelding vil have en negativ påvirkning på indre motivation (ibid.)

Hertil pointerer CET, at det er vigtigt, at den positive tilbagemelding er for en autonomi motiveret aktivitet eller inden for en autonomi-støttende kontekst for positivt, at kunne påvirke indre motivation. Ydermere påpeger CET, at sociale begivenheder som belønning eller feedback udfolder sig i to aspekter relevant for indre motivation.

Det første aspekt er et styrende aspekt, der presser folk til at tænke, føle eller opføre sig på bestemte måder, hvilket opfattes eksternt og modvirker autonomi, negativt påvirker indre motivation og efterlader motivation primært kontrolleret mere end autonom. Det andet aspekt er det informative aspekt, der formidler kompetenceinformation indenfor rammerne af en vis autonomi-støttende kontekst. Når dette aspekt bekræfter folks kompetence til en selvstændig aktivitet, understøtter den kompetencebehovet og i et vist omfang autonomien, hvilket positivt påvirker indre motivation (ibid.).

I 1999 foretog Deci et al. (1999) en meta-analyse af 128 eksperimenter, der alle undersøgte virkningen af eksterne belønninger på indre motivation, hvori de understreger:

- 1) Positiv feedback har en positiv påvirkning på indre motivation.
- 2) Håndgribelige belønninger har en negativ påvirkning på indre motivation.

3) Både opgave-betingede belønninger og præstations-betingede belønninger har en negativ påvirkning på indre motivation, men samtidig understreger meta-analysen også, at uventede belønninger der ikke er opgave-betinget ikke har negativ påvirkning på indre motivation (Edward L. Deci, Ryan, & Koestner, 1999).

CET er den teori, der omhandler konceptet om indre motivation (Deci & Ryan, 1985; Deci, & Ryan, 2000). Indre motivation er den motivation, hvori udførelsen af opgaven er tilfredsstillende i sig selv. Begreberne kompetence og autonomi fremhæves af CET som værende grundlæggende i bestræbelserne på at fremme den indre motivation (ibid.).

Hermed voksede behovet for nye teorier i takt med udformningen af CET og Ryan & Deci mente, at der manglede et individuelt forskelsbegreb til at beskrive idéerne om autonom motivation, kontrolleret motivation og amotivation. Derpå var det ikke kun socialfaktorerne, der kunne påvirke menneskelig motivation, men der var også en tydelig påvirkning fra personfaktorer. Ydermere skulle de nye teorier være med til at besvare om eksternt motiverede adfærd, som CET viste, der vil modvirke behovet for autonomi, og dermed negativt påvirke indre motivation, kunne udføres autonomt. Dette er en vigtig overvejelse, for som Ryan og Deci selv siger, er den daglige adfærd, for de fleste af os, omgivet af eksternt motiverede adfærd, hvoraf nogle er selvbestemt, og andre er tydeligt kontrolleret (Edward L Deci & Ryan, 1985b). Derfor rettes blikket nu mod miniteorien *Causality Orientations Theory*.

Causality Orientations Theory (COT)

COT er den miniteori, hvorudfra SDT indfører begrebet om kausalitetsorienteringer, hvilket kan være en af følgende tre:

- 1) Autonomiorienteringen omhandler både orienteringer mod interne og eksterne signaler. Her på en sådan måde, at det giver en autonomi-støttende eller informativ betydning.
- 2) Kontrolorienteringen omhandler belønninger, gevinster og godkendelse. Den kontrollerede orientering refererer til tolkning af signaler på personniveau.
- 3) Den amotiverede orientering omhandler en orienteringen mod signaler som indikatorer for inkompetence og generelt at være umotiveret (Edward L Deci & Ryan, 1985a, 1985b).

Alle mennesker siges at have hver orientering til en vis grad. Nogen eller alle orienteringer kan bruges til at forudsige resultater. De kan beskrive individuelle forskelle i folks tendenser til at orientere sig mod miljøer og til at regulere adfærd på forskellige måder. Dermed bevæger kausalitetsorienteringsteorien sig mere indenfor det personlighedspsykologiske område end det socialpsykologiske område. Det er her, vi ser SDT's personlighedsdimensioner, der forsøger at parallelisere begreberne om autonomi og kontrol med de forskellige kausalitetsorienteringer (Edward L. Deci & Ryan, 2012).

Det overvejende spørgsmål vedrørende CET er, om ekstern motiveret adfærd kan blive autonom? Dette bearbejder Ryan og Deci i miniteorien Organismic Integration Theory, hvorfor blikket nu rettes mod OIT.

Organismic Integration Theory (OIT)

OIT omhandler konceptet om ydre motivation (Edward L Deci & Ryan, 2000b). Det vil sige, at adfærd, der er igangsat af ydre motivation, sigter mod resultater uden for selve udførelsen af den pågældende opgave. Hertil er der nogle undertyper af ydre motivation så som *ekstern regulering*, *introjektion* og *identifikation*. Disse undertyper af ydre motivation ses som sammenfaldne med et kontinuum af internalisering, hvilket Figur 1 illustrerede. Jo mere internaliseret den ydre motivation er, desto mere selvstændig vil personen være, når man kigger på adfærd. OIT er centrum for SDT's antagelse om den iboende udviklingstrang, der motiveres af de grundlæggende psykologiske behov, og dermed også svækkes ved deres fravær. Det er her, at SDT ser behovet for det sidste og tredje psykologisk behov – nemlig tilknytning.

Relatedness

Behovet for tilknytning er universelt og nedarvet ligesom behovet for kompetence. Tilknytningsbehovet er et karaktertræk ved sociale organismer. Mennesket har en udviklingstrang mod sociale sammenhænge. Behovet for tilknytning har ifølge Ryan & Deci (2000b) sin egen artsspecifikke udtryksform. Denne form udvikles og raffineres over tid i takt med den biologiske og kulturelle udvikling. Ryan og Deci (2000b) mener, at behovet i sig selv forbliver relativt konstant gennem de biologiske og kulturelle forandringer. Behovet for tilknytning til andre er en videreføring af de allerede eksisterende behov om at passe og beskytte ens afkom.

Her siger Ryan & Deci at:

“... the tendencies to cohere with one’s group, to feel connection and caring, to internalize group needs and values in order to coordinate with others appear to have become selected for when coordination of activity and specialization of labor would have been highly advantageous for groups’ becoming dependent on hunting and foraging for sustenance. Under such circumstances, a cohesive group would clearly have provided considerably more protection than a less cohesive social organization”

(Edward L Deci & Ryan, 2000b, p. 253).

Det vil sige, at tendenserne til at samarbejde med sin gruppe, føle forbindelse, omsorg og at internalisere gruppens behov og værdier med det for øje at kunne koordinere med andre, er et tydeligt behov. Dermed sikres en mere effektiv overførelse fra gruppen til individet. Set fra SDT’s organismiske perspektiv er tilknytning en del af en mere generel organisatorisk tendens, hvori en person vil fungere optimalt og organisere sig i forhold til den større sociale enhed i en given organisation. Det er ifølge Ryan & Deci interessant, at behovet for tilknytning kan komme i konflikt med bestræbelserne om et samlet selv og dermed behovet for autonomi.

Behovet for tilknytning er med til at skabe en forståelse for internalisering og integration. OIT beskæftiger sig med sociale sammenhænge, der forstærker internalisering - det vil sige, hvad der fører til, at mennesker enten modsætter sig, delvist vedtager eller dybt internaliserer værdier og mål.

Internalisering

En relativt ustabil form for internalisering er repræsenteret ved introjektion, hvor folk vedtager en omgivende værdi og er motiveret til at opretholde det, som de "skulle" for at bevare selvgodkendelse eller undgå skyld - ”Jeg er motiveret til at demonstrere, at jeg har evnerne til at udføre opgaven med den målsætning for øje, at jeg vil opretholde min selvtillid.” (Edward L Deci & Ryan, 1985a, 1985b).

En anden type internalisering er identifikation, som involverer en personlig identifikation med værdien af en adfærd og dermed fuldt ud acceptere den som ens egen - ”Jeg kan forstå, hvorfor opgaven er vigtig, men jeg nyder ikke at udføre opgaven.”

Ydermere er en anden type internalisering integration, hvor folk integrerer identifikationer med andre aspekter af deres kerneværdier og praksis - ”Jeg kan identificere mig med opgavens beskaffenhed, men jeg har ikke behov for at udføre eller løse opgaven – jeg er glad, som jeg er lige nu uden opgaven.”

Disse processer er interne for mennesker, men de er ikke sunde måder at regulere sig selv på, fordi de ikke har de grundlæggende psykologiske behovsegenskaber – nemlig fleksibilitet og selvbestemmelse (ibid.).

Selvom en del forskning i OIT har fokuseret på autonomi til at lette internaliseringen, foreslår OIT, at det er tilfredsstillelsen af alle tre behov, der er afgørende for en fuld internalisering. Forældre og andre myndigheder, der støtter autonomi, har en tendens til at støtte kompetence og tilhørsforhold, og dermed er det oftere tilfældet, at når autonomi understøttes, understøttes også kompetence og tilknytning. OIT kan ses som en teori om personligudvikling og selvregulering på trods af idéen om, at socialfaktorer enten letter eller svækker internaliseringen. Dette ved enten at støtte en tilfredsstilles af de psykologiske behov, hvilket endvidere bærer præg af den socialpsykologiske tilgang. Det er derfor, at social og kontekstbunde forhold, der letter internalisering af ydre motiverede adfærd, er forbundet med indre motivation (ibid.).

Mål-orienteret adfærd

SDT rummer en personlighedsteori og til forklaringen af, hvordan mennesker motiveres, retter SDT fokus på selvbestemmelse orienteret mod selvets mål-orienterede adfærd (Edward L Deci & Ryan, 1985a). SDT har ifølge Ryan & Deci anvendt en anden indgangsvinkel til begrebet om mål-orienteret adfærd, og teorien skelner mellem resultatets/målets indhold og de regulerende processer som bruges til at forfølge resultatet eller målet. Ved at skelne mellem disse motivationsfaktorer kan der laves forudsigelser om forskellige resultater og ligeledes for forskellige regulerende processer (Deci & Ryan, 2000, p. 228).

SDT bruger konceptet om medfødte psykologiske behov som et grundlag for at kunne integrere adskillelsen mellem resultater og reguleringsprocesser, samt til at integrere de forudsigelser som er lavet på baggrund af denne adskillelse. SDT fremhæver et særligt kritisk problem ved mål-orienteret adfærd, der handler om, hvorvidt mennesker

er i stand til at tilfredsstille deres grundlæggende psykologiske behov, når de samtidigt forsøger at forfølge og opnå deres valgte mål (ibid., pp.227-228).

Opsamling på ovenstående redegørelse af SDT

Teorien er i ovenstående blevet beskrevet ned i dens relevante deelelementer. Og relevant for det videre arbejde med specialet er især, hvordan autonomi, kompetence og tilknytning er essentielle for motivationen mod tilegnelse af viden. Helt konkret er SDT med til at forstå motivationskompleksiteten, hvilket udspiller sig med en aktiv organisme, der regulerer mellem ydre og indre motivationsincitamenter. Hertil blev det tydeliggjort, hvordan belønninger kan have en negativ effekt på den indre motivation. Blikket rettes nu mod specialets anden motivationsteori – RFT. Derfor er det følgende en redegørelse af RFT, hvilket sammen med den forudgående redegørelse skal være med til 7-trinsskalaens motivationsincitamenter og deres betydning for studerendes motivation.

Regulatory Focus Theory

“The “new” theory – what became called *regulatory focus theory* – was concerned with distinct self-regulatory *states* that varied across *both persons and situations*. Unlike self-discrepancy theory, it was *not* a personality theory. Whereas ideal and ought self-guides varied chronically across persons in self-discrepancy theory, ideal and ought self-regulation in regulatory focus theory varied across situations as well as persons. And this difference really mattered. It inspired research that would not have been generated by self-discrepancy theory, such as framing effects on problem solving and decision making.”

(E. T. Higgins, 2012, p. 7).

RFT er udviklet af Tory E. Higgins og står på skuldrene af Self-Discrepancy Theory. Som citatet fremhæver, er RFT en forløber til Regulatory Fit Theory (Higgins, 2012).

RFT adskiller sig fra Self-Discrepancy Theory ved at skelne mellem selvreguleringerne (eksempelvis promotion & prevention) på individplan til også at omfavne situationer. Self-Discrepancy Theory orienterer sig mod det strategiske-individuelle niveau, hvorimod RFT orienterer sig mod systemniveau, og således omfavner RFT den

socialpsykologiske sfære. Endvidere undersøger Regulatory Fit Theory det asymmetriske forhold mellem fokusorienteringerne promotion og prevention (Higgins, 2012).

Hermed kan blikket rettes mod Figur 4, der illustrerer forskellige approach-avoidance principper. Disse principper kan vi selv regulere, og heraf kommer navnet *self-regulation*. I RFT er fokus på reguleringen af fornævnte principper og heraf navnet Regulatory Focus Theory. Den følgende redegørelse tager således udgangspunkt i Self-Discrepancy Theory, hvorefter blikket bliver rettet mod efterfølgeren, RFT, og slutte- ligt hvordan RFT leder op til Regulatory Fit Theory. Formålet med den følgende redegørelse er endvidere at kunne anskueliggøre, hvordan det har betydning for mål- orienteringen, hvilket fokus der reguleres af hvem (eksempelvis promotion-person el- ler prevention-person) og systemet af motivationsincitamenter, hvori de reguleres.

Ydermere påpeger Higgins (1997), at selvregulerende mål-orienteret adfærd er et ud- videt eksempel på det hedonistiske motivationsprincip (Higgins, 1997). Konceptet om self-regulation understreger det hedonistiske princip, men adskiller sig markant i op- fattelsen af motivationskonsekvenser (ibid., pp. 1281-1282). Der er flere principper end de hedonistiske, der forklarer adfærden mod positive mål, og ligeledes flere prin- cipper der forklarer adfærden væk fra negative mål (Higgins, 1997). Det medfører de konsekvenser, at psykologer fjerner fokusset fra andre relevante approach-avoidance principper. Dermed opererer Higgins motivationsteori med forskellige motivationsfo- kuser, hvortil Higgins selv henviser til de andre principper, der beskriver forskellige tilgange til "approach" og til "avoidance" (ibid.). Hvis vi virkelig vil forstå menneske- lig motivation, hvad og hvorfor folk er motiveret, skal vi se længere, og dermed kunne begribe mere end blot behaviorismens hedonistiske tankegang om menneskelige mo- tivation (Higgins, 1997, p. 1280).

Regulatorisk fokusteori skelner mellem to forskellige målsætninger, hvortil målet nås med en promotion-orienteret eller en prevention-orienteret tilgang. Set som signaler involverer et promotionfokus, det at sikre sig "hits" modsat et preventionfokus, der sikre sig mod fejl eller mangler.

Der redegøres for RFT med fokus på teoriens forløber (Self-Discrepancy theory) og dens efterløber (Regulatory Fit Theory). Dermed skal de tre teorier her læses som en samlet redegørelse for specialets anvendelse af RFT. Formålet med den følgende

redegørelse er at besvare påstandene om, at det ikke er ligegyldigt, hvilket karaktersystem der anvendes, da det påvirker motivationen, om der gives karakter ud fra et udviklingsorienteret incitamentssystem eller et risikoorienteret incitamentssystem. Dermed skal redegørelsen af RFT anvendes til at udpege konsekvenserne ved at have implementeret et nyt karaktersystem. Blikket rettes nu mod den individ-orienteret teori - Self-Discrepancy Theory.

Self-Discrepancy Theory

Navnet henviser til Higgins teori om uoverensstemmelse, hvilket orienterer sig mod, hvorfor folk reagerer følelsesmæssig forskelligt på den samme ofte tragiske begivenhed (Higgins, 2012). Her koncentrerer Self-Discrepancy Theory sig om spørgsmålene: hvorfor nogen lider af depression og nogle af angst, som resultat af samme begivenhed, mens andre ikke gøre? Det kunne eksempelvis være det at have miste sit job (ibid.). Med Self-Discrepancy Theory er det ifølge Higgins muligt at forklare den individuelle variation, der kan være på samme begivenhed. Dette da forskellen skal findes i, hvordan individer opfatter disse begivenheder (ibid.).

Ifølge Higgins (2012) er der nogle standarder, der styrer vores selvregulering, hvilket Higgins kalder *Self-guides*. Det vil sige, at vi kan opfatte vores selvguide som håb, eller som håb om den slags person vi helst vil være. Håb om den slags person vi helst vil være, betegner Higgins som *Idealself-guides* (Higgins, 2012). Det er guiden, der kan regulere mod det mål/håb, vi ønsker at forene os med. Modsat kan den ideelle selvguide opfattes som pligter eller forpligtelser, der kan regulere mod den person, vi mener, at vi burde være (Higgins, 2012).

Ifølge Self-Discrepancy Theory er vores sårbarhed afhængig af forskellige former for følelsesmæssige lidelser. Her viser Strauman (1989), at forskningen med klinisk deprimerede og klinisk ængstelige patienter har fundet støtte til disse forslag om følelsesmæssige sårbarheder (Strauman, 1989). Forskelle mellem patienternes egentlige selv og deres ideelle selv forudsiger, ifølge Higgins, at de lider af depression mere end det forudsiger, at de lider af angstlidelser (ibid.). Mens uoverensstemmelser mellem patienternes egentlige selv og deres ideelle selv forudsiger deres lidelse af angst mere, end det forudsiger deres lidelse fra depression (ibid.). Nogle individer har selvstændige uoverensstemmelser fra både deres ideelle og faktiske selv og kan derfor lide af både

depression og angstlidelser. Det betyder endvidere, at øjeblikkelige situationer kan bestemme om et tilfælde opleves som depression eller angst.

Med Self-Discrepancy Theory påpeger Higgins, at forskellige følelser vedrører forskellige psykologiske situationer, som folk oplever. Her adresseres begivenheder, der er relateret til vores ideelle selvguide som en oplevelse af succes i form af tilstedeværelsen af positive mål. Det kalder Higgins "gain", og modsat oplever vi svigt i form af fraværet af positive resultater, som Higgins kalder "non-gain".

Modsat står begivenheder, der er relateret til vores selvguides, eksempelvis begivenheder, der opleves som pligter, eller forpligtelser, hvilket vil blive oplevet som en succes i form af fraværet af negative resultater, som Higgins kalder "non-loss", hvilket er en afslappende begivenhed. Modsat opleves begivenheder som svigt ved negative resultater, det Higgins kalder "loss", hvilket er en oplevelse af bekymring. Her kan blikket rettes mod Figur 2. Generelt husker folk bedre begivenheder i deres eget liv, der vedrører den type selvguide, som er overstemmende med deres egen selvguide (Higgins & Tykocinski, 1992; Strauman, 1989).

Self-Discrepancy Theory har til formål at give en forståelse af, hvordan forskellige diskrepanser mellem repræsentationer af selvet kan føre til forskellige former for sårbarhed. Herpå indså Higgins, at forskellen mellem det ideelle selv og det forventede selv i højere grad handler om to forskellige reguleringssystemer, nemlig promotion og preventionsystemerne. Hermed vil det følgende være en redegørelse af, hvordan vores orienteringer og fokus kan reguleres. Derfor rettes fokus nu mod RFT.

Regulatory Focus Theory

Med RFT beskrives, hvordan vi mennesker på et hvilket som helst tidspunkt kan være i en reguleringstilstand af håb og ønsker eller i en reguleringstilstand af pligter og ansvarsområder (Higgins, 2012). Hermed er fokuset i RFT på forskellige stadier af selvregulering, hvilket kan variere på tværs af både personer og situationer. Det er her, vi ser, hvordan RFT bevæger sig væk fra den personlighedsteoretisk tilgang, vi så i Self-Discrepancy Theory (Higgins, 2012). Der er i RFT, at vi ifølge Higgins kan gå udover de hedonistiske principper, hvortil Higgins siger, at det ikke er nok at vide, at folk nærmer sig glæde og undgår smerte. Det afgørende er at vide noget om, hvordan folk gør det.

Udgangspunktet i RFT er, at de forskellige måder, hvorpå folk nærmer sig glæde og undgår smerte, kan være mere betydningsfulde til at forstå motivation og følelser end det hedoniske princip (Higgins, 1997). Ifølge RFT er de forskellige følelsesmæssige oplevelser fra henholdsvis at have et promotionfokus i forhold til et preventionfokus ikke begrænset til personlighed. Det betyder, at enhver på et bestemt tidspunkt kan forfølge et mål enten ud fra et promotion-orienteret eller et prevention-orienteret fokus. Det betyder, at hvis en promotionperson lykkes med at indfri sit mål, vil han eller hun opleve positive følelser (eksempelvis føle sig lykkelige). Men hvis han eller hun fejler, opleves det som negativt relaterede følelser (eksempelvis føler sig triste). Det modsatte gør sig gældende, hvis en preventionperson lykkes med at indfri et mål, vil han eller hun vil opleve som positive følelser (eksempelvis føle sig rolige). Hvis han eller hun fejler, opleves det som negativt relaterede følelser (eksempelvis føle sig stresset) (ibid.).

En væsentlig forskel mellem Self-Discrepancy Theory og RFT er, at RFT vil forstå, hvordan de to forskellige selvregulerende systemer arbejder. Og endvidere, hvordan promotion og prevention systemerne arbejder forskelligt. Her i forhold til, hvordan de motiverer adfærd mod lyst eller væk fra smerte (Higgins, 2012). RFT handler således om sammenspillet mellem selvregulering og henholdsvis et promotion-orienteret eller et prevention-orienteret fokus. Som nævnt i indledningen til RFT skelner Regulatory Fit Theory mellem de to forskellige målsætninger, hvortil målet nås (promotion og prevention). Her blev promotion og prevention betegnet som signaler, der involverer henholdsvis et promotionfokus, det at sikre sig "hits", modsat et preventionfokus, der sikre sig mod fejl. Således vil blikket nu rettes mod Regulatory Fit Theory, hvilket i det følgende kort bliver redegjort for.

Regulatory Fit Theory

I forhold til promotion- og preventionsystemerne siger Higgins, at det formentlig er nemmere at tænke på en udviklingsorienteret strategi som opretholdelse af et promotionfokus og modsat en risikoorienteret strategi som opretholdelse af et preventionfokus. Det betyder, at når promotion-orienterede personer er opstemt af succes, er deres motivation høj, men modsat falder motivationen, hvis de føler sig modløse efter eksempelvis et nederlag. Det modsatte gør sig gældende for prevention-orienteret personer, der føler sig opstemt, når fejl er undgået, og dermed har en høj motivation.

Opsamling på ovenstående redegørelse af SDT og RFT

I ovenstående ses, hvordan RFT henviser til forskellen mellem to systemer af regulatorisk fokus – et promotion-orienteret system der har fokus på vækst, og fremskridt og et prevention orienteret system der har fokus på sikkerhed, hvilket sikres ved at undgå fejl og mangler. Dette skel kan både ses i et perspektiv om personlighedsdispositioner, altså om man er risikoorienteret eller udviklingsorienteret, men det kan også ses i et incitamentssystem perspektiv. Altså om man har et udviklingsorienteret karaktersystem eller et risikoorienteret karaktersystem.

Med udgangspunkt i ovenstående teoretiske gennemgang kan vi således anskue de to teorier SDT og RFT nærmere med fokus på, hvad der kendetegner teorierne, og hvordan de kan relateres til samt suppleres af hinanden. Helt generelt er forskellen på SDT og RFT den, at SDT mener, at alle mennesker har behov for de psykologiske behov: autonomi, kompetence og tilknytning. I RFT står de to centrale begreber promotion og prevention, hvilket betyder, at en person med et promotion-orienteret fokus eksempelvis er fokuseret på at forfølge mål, vedkommende ser som idealer og som gode ting at vinde - de er motiveret og har et udviklingsorienteret fokus mod målet. For en person med et prevention-orienteret fokus eksempelvis at være fokuseret på at forfølge mål vedkommende ser som pligter eller forpligtelser eller gode ting at vedligeholde – de er motiveret og har et risikoorienteret fokus mod målet (Scholer, Ozaki, & Higgins, 2014).

RFT kan anvendes, fordi teorien siger noget om betydningen af henholdsvis et risikoorienteret motivationssystem og et udviklingsorienteret motivationssystem, og hvordan disse systemer matcher med personlighedstyperne promotion og prevention. Således orienterer RFT sig mod forskelle mellem promotionfokus og preventionfokus, hvorimod SDT orienterer sig mod de psykologiske behov autonomi, kompetence og tilknytning. Dermed kan de enten ses som to teorier, der bygger på forskellige menneskesyn, men de kan også ses som to teorier, der supplerer hinanden, fordi at de beskæftiger sig med forskellige perspektiver på motivation. Foruden de to teoriers forståelse af motivation og regulering ses en adskillelse i teoriernes fokus på forskellige resultater. RFT er ofte anvendt til at undersøge beslutningstagning og ofte med et socialorienteret anliggende, hvorimod SDT ofte er anvendt til at undersøge præferencerne for økonomi og venskab i relation til succesfuldt at nå sit mål (Vaughn, 2017).

I det følgende rettes blikket mod relevante refleksion, førend blikket rettes mod specialets egentlige analyse afsnit.

Refleksion

Dette afsnit handler om de refleksioner, der har været interessante og relevante at gøre sig i forhold til det valgte emne. Det vil sige, at dette afsnit inddrager refleksioner om, hvorfor der her i specialet er valgt karakterdannelse fremfor personlighed. Hvad betyder motivationsincitamenter egentligt? Hvad menes der med de studerendes motivation? Herefter følger relevante refleksioner om, hvad det vil sige at studere motivation, og endvidere hvilke aspekter dette speciale ikke har inkluderet. Dermed kan det følgende afsnit ligeledes ses som en uddybning og afgrænsning af emne såvel som teori. Med sidstnævnte tænkes på, de øvrige miniteorier i SDT - Basic Psychological Need Theory, Goal Contents Theory og Relationship Motivation Theory. Endvidere beskæftiger dette speciale sig ikke med SDT's fire reguleringsprincipper for regulering af ydre motivation - Integrated Regulation, Identified Regulation, Introjected Regulation og External Regulation.

Formålet med specialet er at forstå, hvordan det nye karaktersystems motivationsincitamenter kan have konsekvenser for studerendes motivation og endvidere at belyse, hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen ansporer til. I redegørelsen af motivationsteorierne SDT og RFT var formålet at forstå, hvad der driver motivation, samt hvilken retning motivation kan have. Til at forstå hvad der driver motivation anvendes SDT og til at forstå retningen anvendes RFT.

Hvorfor karakterdannelse og ikke personlighed? Da dette speciale har fokus på, hvordan studerendes motivation kan være påvirket af karaktersystemets motivations-incitamenter, er det her interessante snarere, hvilke karaktertræk 7-trinsskalaen ansporer til, end hvilken personlighed den evt. kan skabe. Ydermere giver SDT og RFT ikke den oplevelse, at hverken SDT eller RFT trækker på klassiske personlighedsteorier, og dermed dækker karakterdannelsesbegrebet snarere end personlighedsbegrebet dette speciales formål.

Hvad betyder motivationsincitamenter? I dette speciale forstås et motivationsincitament som et incitament, der ansporer til at handle på en bestemt måde. Det kunne

eksempelvis være, hvis man fik 20 kr. for at handle for sin bedstefar. Her vil de 20 kr. være et incitament, der ønsker at fremme handling ”at gå ned og handle for bedstefar”.

Hvad menes med de studerendes motivation? I dette speciale forstås de studerendes motivation noget bredt. Det kan være de studerendes motivation for læring og tilegnelse af viden lige såvel som den generelle motivation for den pågældende uddannelse inklusiv at bestå eksamener, prøver og tilegnelse af gode karakter. Ydermere er formuleringer som ”de studerendes motivation” her i specialet taget i brug med det formål at rammesætte den undersøgelsesmæssige kontekst, som dette speciale bevæger sig i. Det kunne endvidere lige såvel have været arbejdsmotivation, hvortil vi bevæger os over i en anden kontekst end den, der er genstand for dette speciale, nemlig uddannelseskonteksten.

For at skabe en samlet motivationsteoretisk tilgang, i tråd med Ryan & Deci (1985), er der i dette speciale valgt at anvende SDT til at forstå energikilden til motivation. Altså bruges SDT i dette speciale til at forstå, hvad der driver motivation. Her kunne alene SDT med fordele anvendes, da SDT både siger noget generelt om, hvad der driver motivation, men også noget om retningen på motivation. Med sidstnævnte kan blikket rettes mod SDT’s fire reguleringsprincipper for regulering af ydre motivation. Her nævner SDT:

- 1) *Integrated Regulation*; Her integreres og accepteres de ydre stimuli og opleves som personligt vigtig.
- 2) *Identified Regulation*; Her identificeres og accepteres de ydre stimuli og finder den ydre stimuli vigtig i relation til egne værdier.
- 3) *Introjected Regulation*; Her føler individet at han eller hun skal gøre noget bestemt og føler skyld, såfremt den pågældende opgave ikke udføres.
- 4) *External Regulation*; Her er individets handlinger reguleret af ydre belønninger, pres eller tvang (Curth & Østergaard, 2012; Edward L Deci & Ryan, 2000a)

Endvidere inddrages SDT’s øvrige miniteorier ikke eksplicit i dette speciale, men tildeles i nedenstående en dog en kort bemærkning.

Den fjerde miniteori, som SDT består af, er *Basic Psychological Need Theory* (BPNT), hvilket er den teori, der beskriver konceptet om udviklede psykologiske behov og

deres forhold til psykisk sundhed og velvære. Ifølge BPNT er psykologisk velvære og optimal funktion baseret på autonomi, kompetence og tilknytning. Derfor skal sammenhænge, der går imod disse behov, uundgåeligt påvirke ens velvære. BPNT mener, at alle tre behov er væsentlige og går noget i vejen for at kunne tilfredsstille disse behov, vil det medføre forskellige funktionelle omkostninger. Ovenstående skal forstås således, at de grundlæggende behov er universelle og dermed tværkulturelle (Deci & Ryan, 1985; Deci, & Ryan, 2000). Den næstsidste miniteori i SDT er *Goal Contents Theory* (MCT), hvilket er den teori, der udspringer af overvejelserne om egentlige og ydre mål og deres indflydelse på motivation og velvære. Målet er fundamental tilfredsstilles af de grundlæggende behov og er derfor differentielt forbundet med velvære (Deci & Ryan, 1985; Deci, & Ryan, 2000). Den sjette og sidste miniteori i SDT er *Relationship Motivation Theory* (RMT), hvilket er den teori, der beskæftiger sig med relationer. Teorien fremhæver, at en vis mængde af interaktioner ikke kun er ønskelige for de fleste mennesker, men at de er afgørende for menneskelig tilpasning og trivsel. Gennem relationer tilfredsstilles behovet for tilknytning, og RMT mener endvidere, at de højeste personlige relationer er der, hvor hver partner støtter den anden persons behov for autonomi, kompetence og tilknytning (Deci & Ryan, 1985; Deci, & Ryan, 2000).

Det vil sige, at stræben efter kompetence omhandler den funktion i menneskelige grupper, der har med ændring af miljømæssige krav at gøre. Målet med at tilfredsstille kompetencebehovet er, at organismen herigennem har oplevelsen af at være effektiv (Edward L Deci & Ryan, 2000b). Herpå kan følgende spørgsmål stilles, nemlig om det blot handler om at opleve at være kompetent, eller handler det også om rent faktisk at være kompetent?

For Ryan & Deci (1985) er en motivationsteori således en teori, der undersøger samt kombinerer adfærdens energikilde og dens retning. Hertil mener de, at motivationsteorier ofte har koncentreret sig om ”hvorfor”-spørgsmålet, hvilket er forbeholdt selve retningen af den pågældende adfærd. Dermed undersøges kun ét aspekt, og energikilden til den pågældende adfærd er fraværende i de fleste motivationsteorier (ibid.).

Motivationsteorier bygger på bestemte antagelser om mennesket og om det, der er drivkraften til vores handlinger (Edward L Deci & Ryan, 1985a). Ifølge Ryan & Deci (som tidligere nævnt) kan disse teorier deles op i to: en mekanisk teori og en

organismisk teori, hvor teorierne er forskellige i deres syn på den menneskelige organisme. Enten er vi en passiv organisme (mekanisk teori), hvilket vil sige, at vi bliver styret af vores fysiologiske og sociale interaktioner (ibid., p. 3). Eller også er vi en aktiv organisme (organismisk teori), hvilket vil sige, at vi selv initiere viljebestemt adfærd (ibid., p. 4).

Formålet med specialet er at belyse, hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen kan anspore til. Til at forstå hvilken psykologi, der kan ligge i karaktersystemets udformning, vil specialet ikke inddrage de i Ryan og Deci (1985a) omtalte mekaniske teorier. De studerende kan forstås ud fra en organismisk teori og er derfor en aktiv organisme, der kan internalisere samt regulerer ydre såvel som indre forhold, hvilket Damgaard-Møller (2017) illustrerede i undersøgelsen af 12-talspiger. Såfremt der vælges en mekanisk teoritilgang til motivation, vil det betyde, at psykologien træder i baggrunden. Det gør den ifølge Ryan & Deci (1985) fordi, der i en mekanisk teoritilgang er mere fokus på den objektive karakterisering af den motivations igangsatte adfærd, end der er fokus på organismens initieret viljebestemt adfærd. Det er i sidstnævnte, at vi ifølge Ryan & Deci (1985) ”ser” og kan undersøge selve psykologien i motivation.

I takt med at SDT er en motivationsteori, der baserer sig på en organismisk teoritilgang til motivation, kan ovenstående forstås som en kritik af mekanisk teori. Kritikken er manifesteret ved SDT’s valg om at basere sig på organismisk teori, hvilket her begrundes i en kritik af den mekaniske teori. Her skal vi også huske, at med SDT vil Ryan & Deci udarbejde en psykologisk motivationsteori, hvortil sådan en teori bedst, ifølge Ryan & Deci, baserer sig på en organismisk teoritilgang til motivation end en mekanisk teoritilgang.

Her er det relevant at nævne begrebet om kognitiv dissonans, hvilket vil sige, at individet vil forsøge at mindske den dissonans, der kan opstå, når der ikke er overensstemmelse mellem forskellige værdier, holdninger, tanker og opfattelser (Hein, 2009, p. 35). Dog bliver begrebet om kognitiv dissonans ikke ekspliciteret yderligere i dette speciale.

I forhold til RFT og redegørelsen heraf har dette speciale undladt at udfolde de emotionelle faktorer nærmere. Emotionelle faktorer der evt. kan spille en aktiv rolle for/i motivation. Emotioner har endvidere en afgørende rolle i Self-Discrepancy Theory og

er berørt i specialets teoriredegørelse. Men emotioner er ikke et eksplicit fokus i dette speciale. Dog anerkendes det vigtige samspil, der kan være, eller er, mellem motivation og emotion. Motivation, emotion og kognition kan ifølge Lazarus (1991) forstås således, at motivation, emotion og kognition er én proces (Lazarus, 1991). Således er essensen i en emotion den, at emotionen styres af kognition, hvilket afhænger af motivation, og hvad der for det pågældende individ giver/har personlig mening (Dalglish & Power, 1999, pp.3-19). Workman & Reader (2008) italesætter ligeledes vigtigheden af emotion, motivation og kognition, hvilket ifølge dem er de tre store områder i psykologiske studier (Workman & Reader, 2008). I forhold til emotion-motivation-problematikken anvender de en analogi til hønen eller ægget – er vi motiveret, fordi vi føler emotioner eller udvikles emotioner, fordi vi er motiveret mod/af noget? (ibid.).

I dette afsnit blev refleksioner af relevante begreber og formuleringer præsenteret. Her blev emne såvel som problemformulering uddybet og de valgte teorier blev afgrænset. Dernæst blev studiet at motivation anskueliggjort, og endvidere hvordan fænomener som emotion og kognition kan relatere sig til motivation. Denne forståelse er derfor koblet til de organismiske motivationstilgang, hvori mennesket ses om en aktiv informations bearbejdende organisme. Det leder videre til næste afsnit, hvor det følgende vil inddrage teorierne SDT og RFT i en analytiske tilgang til den opstillede problemformulering. Derfor rettes blikket nu mod, hvilke konsekvenser SDT og RFT kan være med til at udpege om implementeringen af 7-trinsskalaen for studerendes motivation, og endvidere hvilken karakterdannelse skalaen ansporer til.

Analyse

I dette afsnit vil specialets analytiske tilgang til besvarelsen af problemformuleringen blive tydeliggjort. Det vil sige, at i det følgende anvendes SDT og RFT til at analysere, hvordan motivationsincitamentet i det nye karaktersystem kan have konsekvenser for studerendes motivation, og hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen ansporer til. Først gives en kort introduktion til den bagvedliggende grund til, at man indførte et nyt karaktersystem, og dernæst præsenteres selve 7-trinsskalaen og 13-skalaen. Herefter vil SDT og RFT blive anvendt til at analysere de to skalaer.

Specialets indledning præsenterede de bagvedliggende grunde til, at man indførte et nyt karaktersystem. Disse bliver nu kort opsummeret. Karakterkommission

formulerede fem krav, der skal sikre et velfungerende og moderne karaktersystem. Dermed skal 7-trinsskalaen opfylde kravene om 1) International anvendelighed. 2) Skalaen skal anvendes ensartet i hele uddannelsessystemet, og bedømmelsen skal udtrykke graden af målopfyldelse. 3) Samme karakterskal anvendes i hele uddannelsessystemet. 4) Klar forskel mellem nabokarakterer. 5) Mulighed for gennemsnitsberegning (Forsknins-ministeriet, 2018).

Punkt 2 peger i retningen af den centrale forskel mellem 7-trinsskalaen og 13-skalaen. Tænk bare på forskellen i indledning mellem karakter 13, hvilket gives for den usædvanlige selvstændige og udemærkede præstation, og så karakteren 12 der i dag gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Hermed rettes blikket nu mod 7-trinsskalaen i Figur 5.

Figur 5: 7-trinsskala

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse	ECTS	13-skala
12	Den fremragende præstation	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.	A	13 & 11
10	Den fortrinlige præstation	Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler.	B	10
7	Den gode præstation	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.	C	9 & 8
4	Den jævne præstation	Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler.	D	7
02	Den tilstrækkelige	Karakteren 2 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt	E	6

	præstation	acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.		
00	Den utilstrækkelige præstation	Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.	Fx	5 & 03
-3	Den ringe præstation	Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation.	F	00

I første kolonne fra venstre ses en række med karakter, kolonnen efter er en række med betegnelser eksempelvis "Den fremragende præstation", herefter er kolonnen med selve beskrivelsen for hver af skalaens 7 karaktere. I kolonnen efter er de enkelte karakter omregnet til ECTS og i sidste kolonnen ses en række med karakteren fra den gamle skala, hvori karakteren sammenlignes på tværs af de to skalaer.

Holdt op imod det gamle karaktersystem ses kommissionens krav om punkt 2 tydeligt eksekveret i den nye skala. I nedestående Figur 6 ses den gamle skala, hvori betegnelserne samt beskrivelserne er samlet i én række.

Dette er modsat 7-trinsskalaen, hvor karakterne i 13-skalaen er formuleret i meget korte sætninger, hvilket eksempelvis ses med karakteren otte, der gives "For den middelgode præstation".

Figur 6: 13-skalaen

Karakter	Betegnelse
13	For den usædvanlige selvstændige og udmærkede præstation.
11	For den udmærkede og selvstændige præstation.
10	For den udmærkede, men noget rutineprægede præstation.
9	For den gode præstation, der ligger lidt over middel.
8	For den middelgode præstation.
7	For den ret jævne præstation, der ligger lidt under middel.
6	For den netop acceptable præstation.
05	For den usikre og ikke tilfredsstillende præstation.
03	For den meget usikre, meget mangelfulde og utilfredsstillende præstation.
00	For den helt uantagelige præstation.

Den nye karakterskala er således meget detaljeorienteret samt orienteret mod at sikre, at der ikke er fejl og mangler, hvilket er modsat den gamle karakterskala, der er knap så detaljeorienteret og er mere orienteret mod at "ramme" den gode præstation med fokus på at sikre positive resultater.

I og med at specialets anliggende og opstillede problemformulering orienterer sig mod 7-trinsskalaen vil de enkelte karakter ikke blive analyseret nærmere.

I det følgende følger der en overordnet sammenligning af de to skalaer, hvorpå den samlede pointe i henholdsvis den nye og gamle skala fremhæves. Figur 7 illustrerer dette.

Figur 7: Sammenligning af den overordnede pointe i henholdsvis 13-skalaen og 7-trinsskalaen.

	13-skalaen	7-trinsskalaen
Her gives de studerende overvejende karakter ud fra:	En præsentation, der kan betegnes som henholdsvis usædvanlig, selvstændig, udemærkede, god, middel, jævn acceptabel, usikre, enten tilfredsstillende/ ikke tilfredsstillende og ydermere for den uantagelig præstation.	En præsentation, der demonstrer en opfyldelse af fagets mål med ingen, eller få uvæsentlig, mindre væsentlige, en del, adskillelige væsentlige, minimalt acceptabelt, ikke acceptabel eller uacceptabel fejl og mangler.

Ud fra Figur 7 kan RFT og teoriens begreber om promotion og prevention anvendes til at beskrive karaktersystemernes motivationsfokus, og dermed hvilke motivationsincitamenter, de hver især kan siges at bygge på.

Derefter kan SDT anvendes til at forstå baggrunden herfor. Altså den uddannelsesmæssige kontekst med menneskelig motivation, og hvordan de grundlæggende psykologiske behov autonomi, kompetence og tilknytning kan tilfredsstilles, og dermed motivere studerende til at engagere sig mod karaktersystemets målorienterende indfrielse.

Den videre analyse vil således koncentrere sig om, hvilket fokus karaktersystemerne fremmer, samt hvilke fokus de hæmmer. Formålet er at forstå, om karaktersystemet opfordrer til læring og nysgerrighed, eller om det ikke gør? Kravet og dermed den beskrivelse, der ses i 7-trinsskalaen, indikerer i højere grad et prevention-orienteret fokus mere end et promotion-orienteret fokus. For at man som studerende kan lykkes med at indfri karakterkravene i 7-trinsskalaen, er det en fordel at anlægge et prevention-orienteret fokus. Det vil sige, at 7-trinsskalaen bygger på et risikoorienteret

incitamentssystem, og er dermed et godt fit til en prevention person. Det modsatte gør sig gældende for 13-skalaen, hvilket i højere grad giver indikationer om et promotion-orienteret fokus, og således vil et godt fit til 13-skalaens udviklingsorienteret incitamentssystem være en promotion-orienteret person.

I det gamle karaktersystem er der udelukkende et udviklingsorienteret fokus, hvori de studerende skal orientere sig mod selvstændig at udarbejde en præsentation. Modsat i det nye karaktersystem, der ligger vægt på at de studerende skal have et risikoorienteret fokus. Her skal de studerende orientere sig mod en præsentation, der demonstrer så lidt fejl og mangler som muligt. I forhold til SDT og de psykologiske behov autonomi, kompetence og tilknytning kan de ligeledes anvendes i en analytisk tilgang til 7-trinsskalaen med fokus på konsekvenserne ved dens implementering.

Ifølge SDT er autonomi selve grundlaget for den overordnede selvregulering på tværs af udviklingsstadierne, derfor er vi tilbøjelige til selvregulering af eksempelvis handlinger og de sammenhænge, hvori vores adfærdsmæssige mål tydeliggøres. I 13-trinsskalaens beskrivelse af de enkelte karakterer, og især beskrivelsen af karakteren 13, 11 og 10, er der fokus på den selvstændige præsentation. Den selvstændige præsentation ligger implicit i 7-trinsskalaens beskrivelse af de enkelte karakterer, men der er mere fokus på en form for overbevisning om, at vejen til karaktererne kan standardiseres ved at minimere risikoen for fejl og mangler, hvilket lader sig gøre ved at udtømme fagets mål.

Her siger SDT, at modsætningen til autonomi er de reguleringer, der reguleres på baggrund af tvang eller overbevisning, hvilket tilsidesætter de indre funktioner. Med 7-trinsskalaens fokus på fejl og mangler motiveres de studerende til at orientere sig mod at gennemse og udtømme fagets mål, og dermed opfordres de ikke til at gennemse og udtømme fagets mål ud fra en selvregulerende autonomi-drevet bestemmelse. På den anden side er beskrivelsen af karaktererne i det nye karaktersystem meget tydelige, hvilket dermed gør det muligt at opnå en vis grad af kontrol over resultaterne altså karakteren. Om selvbestemmelse og kontrol siger SDT, at for at man kan være selvbestemmende, men med hensyn til resultaterne skal man have kontrol over resultaterne.

Hvis det ikke er muligt at kontrollere resultaterne, kan selvbestemmelsen udelukkes, og kan dermed give negative konsekvenser for læringen (Ryan & Deci, 1985, pp. 37.38), hvilket ifølge SDT bedst tilgås med indre motivation. Indre motivation er blandt andet baseret på behov for selvbestemmelse og kompetence (ibid., p. 5). Behovet for kompetence er med til at sikre en interesseret og åben tilgang til læring og sikre den studerende en passende adaptiv tilgang mod læring og mål.

Fokusset på indre og ydre motivation viser ligeledes det paradoks, der ligger i, at den ydre belønning nedsætter den egentlige motivation. Hos SDT påpeges naturlige udviklingstendenser, der ikke foregår automatisk, men kræver løbende sociale næringsstoffer og understøtninger. Det betyder, at den sociale kontekst enten kan understøtte eller modvirke de naturlige tendenser mod et aktivt engagement (Edward L Deci & Ryan, 2000b). Oplever vi ikke en tilfredshed med at lære for egen skyld, modsat hvis læringen var foranlediget af eksterne forstærkninger, vil vedkommende være mindre tilbøjelige til at engagere sig i eksempelvis læring. Da kausalitetsorienteringsteorien orienterer sig mod det personlighedspsykologiske område, kan SDT bruges til at sige noget om forholdet mellem den psykiske karakter, den fysiske karakter og selve systemet af karakter. De ydre omstændigheder, der blev undersøgt i forhold til deres samspil med indre motivation, var henholdsvis positiv feedback og valg modsat håndgribelige belønninger og konkurrence.

Grundet en promotionpersons primære bekymring om tilstedeværelsen modsat fraværet af positive resultater, hvilket Higgins kalder "Gain vs. No-gain", tenderer de mod et udviklingsorienteret fokus på at sikre sig "hits". Det betyder, at det at sikre sig mod fejl bliver sat i baggrunden. Modsat har preventionpersoner en primær bekymring om fraværet mod tilstedeværelsen af negative resultater, hvilket Higgins kalder "Non-Losses vs. Losses". Det betyder, at preventionpersoner tendere mod et risikoorienteret fokus, hvilket vil sige at sikre sig korrekte afvisninger og forsikre sig mod fejl (Kurman & Hui, 2011).

Derfor er det ifølge Higgins vigtig at gøre sig klart, hvilken persontype man har med at gøre. Dette fordi der skal være et "fit" mellem person, fokus og opgave. Det vil sige, at der henholdsvis er promotion samt prevention opgaver, og der er ligeledes promotion samt prevention konteksts. Derfor skal man som den motivationsansvarlige være klar over, om opgaven og kontekst "kræver" et promotion- eller et preventionfokus.

Forskellene i disse fokus er, at et promotionfokus sigter mod at maksimere positive tilstande, og et preventionfokus sigter mod at minimere negative tilstande. Ydermere siger Higgins, at promotion fokus er et fokus, der sigter mod et mål, hvorimod prevention fokus er et fokus, der orienterer sig mod sandsynligheden af målet. Dermed er promotionpersoner dem, der søger mod risikos, og prevention personer er dem, der afskyr risiko. Det vil sige, at promotionfokus og preventionfokus ikke kun gør sig gældende på individplan, men ligeledes også for situationer og opgaver.

Hermed vil nedenstående diskussion således omhandler forskelligheder og ligheder mellem SDT og RFT med fokus på de i teorierne samt de i dette speciale anvendte begreber: autonomi, kompetence, tilknytning, promotion og prevention. Det overvejende formål er at anskueliggøre, hvordan SDT og RFT kan bidrage til en samlede besvarelse af den opstillede problemformulering.

Diskussion

Dette afsnit handler om specialets samlede diskussion. Den følgende diskussion koncentrerer sig overordnet om hypotese 2). Det vil sige, at diskussion orienterer sig mod forholdet mellem karaktersystemets motivationsincitamenter, studerendes motivation og 7-trinsskalaens karakterdannelse. Og dermed også, hvordan SDT og RFT bidrager til at forstå og belyse ovenstående forhold. Den forudgående analyse viste, at der er forskel på, om der gives karakter ud fra et udviklingsorienteret incitamentssystem eller et risikoorienteret incitamentssystem. Hermed omhandler den følgende diskussion om, hvordan den studerende kan dannes af ydre belønninger (eksempelvis en karakter), og hvad det betyder at have et udviklingsorienteret- og et risikoorienteret motivationssystem. Derfor indgår der i nedenstående diskussion forskelligheder og ligheder mellem SDT og RFT med fokus på de i teorierne samt de i dette speciale anvendte begreber: autonomi, kompetence, tilknytning, promotion og prevention. Den overvejende pointe med den følgende diskussion er at opstille forskelle og ligheder teorierne imellem med det formål at anskueliggøre, hvordan de hver især har været med at kunne begrunde deres anvendelse i dette speciale.

Ryan & Deci (1985) mener, at studiet af motivation er et studie, der udforsker adfærd, hvorfor skal teorier om motivation skal forholde sig til energikilde og retning af den undersøgte adfærd. Det vil sige, hvad der driver motivation og retningen på

motivation. Såfremt teorierne ikke gør det, mener Ryan & Deci, at det ikke er en rigtig motivationspsykologisk teori. I specialet anvendes SDT til at forstå, hvad der driver de studerendes motivation, og endvidere hvordan det nye karaktersystemt ”fremkalder” motivationsenergien hos de studerende. Her siger SDT, at energikilden til adfærd fundamentalt set er et spørgsmål om behov. Her er der tale om de for organismen medfødte behov, og de behov der tilfredsstilles i interaktion med andre – autonomi, kompetence og tilknytning.

Dette speciale anlægger en teoretisk tilgang til besvarelsen af problemformuleringen, og derfor er dette speciale en teoretiske bearbejdning af karaktersystemets psykologiske motivationsincitamenter. Derfor er der i specialet ikke empirisk belæg for, hvordan de studerendes motivation kan være påvirket af 7-trinsskalaens motivationsincitamenter. Dog har SDT, i dette teoretiske speciale, været med til at anlægge en teoretisk forståelse, der har bidraget til at beskrive, hvad der er vigtigt at holde sig for øje i forhold til studerendes motivation. Og således at kunne sige noget alment om, hvad der driver studerendes motivation, og dermed hvordan studerendes motivation kan være påvirket af det nye karaktersystem.

Her siger SDT i forhold til behovet for autonomi, at mennesker med autonome reguleringer i forhold til miljømæssige fordele formår i højere grad at tilfredsstille deres personlig behov modsat mennesker, der regulerer under kontrol og tvang. I analysen blev det nævnt, hvordan det gamle karaktersystem i højere grad orienterer sig mod studerendes selvbestemmelse, hvilket tilgodeser behovet for autonomi. Men her er der ikke tale om ren selvbestemmelse, da eksempelvis både emner og litteratur ved større opgaver skal godkendes, og derfor skal behovet for autonomi tilfredsstilles under kontrollerede forhold. Her siger SDT, at karakteriseret ved autonome reguleringer er handlinger, der er afstemt selvstændigt og selvorganiseret med indre og ydre omstændigheder. Modsat det at være styret af tvang og overbevisning af ikke-integrerede processer, hvilket vil resultere i en oplevelse af handlinger uden en indre motivation til handlingen. Det vil sige, at valg af emne og litteratur ikke tilgås med en indre motivation.

Her kan karakter ses som en belønning for en præstation, og forskningen viser (Ryan, 1982) at belønninger har en negativ effekt på indre motivation. Men hvad så? Er det ikke lige meget, at ydre belønninger så som karakter hæmmer indre motivation? Hvertil SDT vil sige nej fordi, hvis vi ikke kan handle ud fra indre motivation, kan det

påvirke en oprindeligt løst til læring. Men hvordan kan vi ud fra SDT forstå forholdet mellem indre og ydre motivation centreret om den studerendes motivation? Og hvordan kan karakter som belønning enten anspore til eller modvirke en karakterdannelse, der er interesseret mod læring?

SDT kan anvendes i dette speciale da SDT her i specialet anvendes som en teoretisk tilgang til forståelse af de studerendes interesse til læring, og hermed også til at opbygge kompetencer der forstærker de studerendes karaktertræk. Hertil påpeger Deci et al. (1991) at udfaldet af, at de studerende har interesse for læring, og udvikler passende kompetencer til tilegnelse af denne læring vil manifestere sig i en indre motivation og ved succesfuldt at internalisere kravene i det nye karaktersystem. Her så vi tidligere, hvordan Berg & Erichsen (2014) viste, at hvis de studerende vælger overfladeindlæring, vil de fokusere på at leve op til det pågældende eksamenskrav, hvilket vil resultere i, at de studerendes fokus vil ligge på de enkelte fag. Det betyder, at de studerende ikke har fokus på helheden i faget. Dermed vil opgaver, der gives i løbet af semesteret, blive opfattet som et ydre motivationsincitament. Ydermere vil det resultere i, at de studerende retter deres fokus mod at reproducere viden og gengive den til eksamen.

De studerende bliver således mere strategiske i deres tilgang til læring og tilegnelse af viden. Det kan betyde, at de studerende strategisk overvejer, hvad de lærer, og hvordan de bedst bruger deres tid. Det resulter i en ivrig tilgang mod tilegnelse af gode karakter. De studerende tilpasser deres læring til, hvad der skal gengives til eksamen i det pågældende fag. De studerende ønsker ikke at lægge en ekstra indsats i aktiviteter, der opfattes som ikke-eksamens-relevante, hvilket også ses i fremmødet til fag, der ikke inkluderer eksamener (ibid.)

Den strategiske tilgang som Berg & Erichsen (2014) og Damgaard-Møller (2017) fremhæver, at studerende med 12-tals mentalitet er tilbøjelige til at udvise en maladaptiv adfærd. Undersøgelsen viste, at faglige dårlige præstationer skaber dårligt selv-værd hos de fleste 12-talspiger, hvilket dermed tyder på, at disse piger har tendens til at internalisere deres faglige dårlige præstationer. For disse piger er det vigtigt at opretholde deres gode karaktere og sociale status overfor deres lærer og medstuderende. Damgaard-Møller (2017) beskriver motivationen for at kunne fremstå kompetent overfor andre som havende bekostning for potentielle forspildte læringsmuligheder (Damgaard-Møller, 2017). Hermed er det vigtigt at forandre sig i en

motivationsteoretiske forståelse, da motivationsincitamenten ofte giver det modsatte resultat end deres intentionelle sigte.

RFT har været med til at anlægge en analytisk tilgang til det nye karaktersystem med det formål, at kunne udpege karaktersystemets motivationsincitamenten. Higgins antyder, at motivation kan have en retning qua de incitamentssystemer, karaktersystemet anvender til at anspore den studerendes evne til at udtømme fagets mål med ingen eller så få fejl som muligt. Specialet peger i retningen af, at det nye karaktersystem har en indbygget logik, som ansporer til sikkerhed. En logik der minimerer risiko og en logik, som modarbejder de studerendes evne til nytænkning. De studerendes motivation for læring påvirkes samt evnen til at være kreative og innovative.

Kravet og dermed den beskrivelse, der ses i 7-trinsskalaen, indikerer i højere grad et prevention-orienteret fokus mere end et promotion-orienteret fokus. Det vil sige, at for at man som studerende kan lykkes med at indfri karakterkravene i 7-trinsskalaen, er det en fordel at anlægge et prevention-orienteret fokus. Det vil sige, at 7-trinsskalaen bygger på et risikoorienteret incitamentssystem, og er dermed et godt fit til en prevention person. Det modsatte gjorde sig gældende for 13-skalaen, hvilket i højere grad giver indikationer om et promotion-orienteret fokus, og således vil et godt fit til 13-skalaens udviklingsorienteret incitamentssystem være en promotion-orienteret person. I det gamle karaktersystem er der udelukkende et udviklingsorienteret fokus, hvori de studerende skal orientere sig mod selvstændig at udarbejde en præsentation. Modsat i det nye karaktersystem, der lægger meget vægt på, at de studerende skal have et risikoorienteret fokus, hvori de studerende skal orientere sig mod en præsentation, der demonstrer så lidt fejl og mangler som muligt i udtømmingen af fagets mål.

Hermed indikerer ovenstående, at karaktersystemets risikoorienteret incitamentssystem er en god metodik, hvis man ønsker konforme mennesker. Modsat hvis man ønsker kreative og innovative mennesker, er det formentlig et dysfunktionelt incitamentssystem. SDT blev brugt til at forstå baggrunden og den uddannelsesmæssige kontekst med menneskelig motivation, og hvordan de grundlæggende psykologiske behov autonomi, kompetence og tilknytning kan tilfredsstilles, og dermed motivere studerende til at engagere sig mod karaktersystemets målorienterede indfrielse. Det vil sige, at SDT og RFT i dette speciale har vist sig brugbar til at belyse de

psykologiske problemstillinger, der kan være involveret i karaktersystemet, og dermed konkretisere hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen ansporer til.

Hermed har RFT og SDT vist sig anvendelige som et teoretisk fundament, hvorudfra 7-trins-skalaen og 13-skalaen kan beskrives. Dog er SDT underliggende i forhold til begreberne. Dernæst viste SDT sig at være et mindre solidt teoretisk fundament, hvorudfra 7-trins-skalaen og hermed også 13-skalaen kan beskrives. Derimod har SDT vist sig yderst anvendelig til at forstå, hvad der driver motivation og har derfor vist sig anvendelig som en teoretisk baggrundsramme til studerendes motivation og selve den uddannelsesmæssige kontekst, som dette speciale har bevæget sig i.

Således vil blikket nu rettes mod specialets konklusion, hvori problemformuleringen samt tilhørende hypoteser vil blive besvaret.

Konklusion

Hermed vil den følgende konklusion være en besvarelsen af specialets problemformulering, der blev formuleret således:

Hvordan kan motivationsincitamenterne i det nye karaktersystem have konsekvenser for studerendes motivation, og hvilken karakterdannelse ansporer 7-trinsskalaen til?

På baggrund af specialet kan følgende konkluderes:

Motivationsincitamenterne i det nye karaktersystem har en negativ konsekvens på indre motivation, og dermed kan 7-trinsskalaen negativt påvirke studerendes motivation, nytænkning og helhedsorientering samt tilegnelse af viden. Dermed peger specialet i retningen af, at det nye karaktersystem ansporer til en karakterdannelse, der har fokus på fejl og mangler, orientere sig mod risiko og generelt tenderer mod en ængstelig personkarakter. Som resultat heraf fjernes fokus fra andre potentielle læringsmål.

Dermed kan karaktersystemet på den ene side ses som en kontrol af, hvad de studerende har lært ved at taksere dem efter vidensniveau. Ydermere viser specialet, at det også kan ses som en bestemmelse af, hvad der er vigtigt - at udvikle sig eller at svare rigtigt. SDT bliver i dette speciale brugt til at anlægge en almen grundlæggende teoretisk tilgang til, hvad der driver motivation, og det overordnet formål med at anvende RFT var at kunne sige noget om betydningen af karaktersystemets motivationsincitament i forhold til de to reguleringssystemer, hvilket kan tage form af et promotionfokus eller et preventionfokus.

Hermed kan de opstillede hypoteser besvares.

Hypotese 1) Det ikke er ligegyldigt, hvilket karaktersystem der anvendes, da det påvirker motivationen, om der gives karakter ud fra et udviklingsorienteret incitamentsystem eller et risikoorienteret incitamentssystem.

Svar: Nej, det er ikke ligegyldigt, da det gamle karaktersystem har indbyggede motivationsincitament, der orienterer sig mod et udviklingsorienteret fokus. Derfor er personer med et promotion-orienteret fokus et bedre fit til 13-skalaen qua deres

regulatorisk fokusorientering. Det samme gør sig således gældende for 7-trinsskalaens risikoorienteret incitamentssystem og en person med et prevention-orienteret fokus.

Hypotese 2) Forholdet mellem karaktersystemets motivationsincitamenter, studerendes motivation og 7-trinsskalaens mulige karakterdannelse kan anskueliggøres med motivationsteorierne *Self-Determination Theory* (SDT) og *Regulatory Focus Theory* (RFT).

Svar: Ja. Dette speciale har tydeliggjort, hvordan forholdet mellem karaktersystemets motivationsincitamenter, studerendes motivation og 7-trinsskalaens mulige karakterdannelse kan undersøges ud fra et motivationspsykologisk perspektiv. I specialet blev motivationsteorierne SDT og RFT anvendt som eksponenter for et motivationspsykologiske perspektiv.

Således har dette speciale kunnet bidrage med en teoretisk indsigt i, hvordan 7-trinsskalaens indbyggede motivationsincitamenter kan have konsekvenser for studerendes motivation. Og med den her i specialet inddragede teori, samt analyse og diskussion heraf, har der været muligt at give en teoretisk belysning af, hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen ansporer til.

Perspektivering

Dette afsnit handler om betydningen af specialet og dets tilhørende resultater, hvorfor konsekvenserne ved selvsamme ligeledes præsenteres i dette afsnit. Ligeledes anskueliggøres specialets brugbarhed i forhold til fremtidige perspektiver.

Specialet var udformet som et teoretisk speciale af karaktersystemets psykologiske motivationsincitamenter. Formålet med speciale var at undersøge, hvordan det nye karaktersystems motivationsincitamenter kan have konsekvenser for studerendes motivation og endvidere at undersøge, hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen kan anspore til. Hertil kan der rejses følgende perspektiver på den bagvedliggende metode til specialets resultater.

En teoretisk anskueliggørelse af, hvordan 7-trinsskalaens motivationsincitamenter kan påvirke studerendes motivation, siger ikke meget om, hvordan de studerende selv oplever, at deres motivation kan være påvirket af 7-trinsskalaens motivationsincitamenter. Ydermere konkretiseres der i specialet ikke, hvad der endvidere menes med de studerendes motivation. Studerendes motivation kan forstås som værende deres motivation for uddannelsen, for karakter, for de muligheder som uddannelsen åbner, for den prestige og anerkendelse en akademisk uddannelse kan medføre etc.

Dermed har dette speciale ikke været i stand til at be- eller afkræfte, om komiteen har gjort sig overvejelser, om hvordan karaktersystemet kan påvirke de studerendes motivation og ydermere gjort sig overvejelser om, hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen kan anspore til. Men dette speciale giver ikke nogen bud på alternativer eller nogen videre konklusion, om det nye karaktersystem er godt eller skidt, og dermed bør revideres.

Endvidere kunne der have været valgt en anden metode. I stedet for at lave en teoretisk undersøgelse af hvilke konsekvenser implementeringen af 7-trinsskalaen har for studerendes motivation, kunne der være foretaget en empirisk undersøgelse af samme problemformulering. I modsætning til ovenstående kritik af metoden i dette speciale peger den teoretiske undersøgelse i retningen af, at der på baggrund af dette speciale formentlig kan være belæg for en empirisk undersøgelse af selvsamme anliggende.

Hermed er det ydermere interessant at inddrage den nyeste evaluering og analyse af 7-trinsskalaen, hvilket er en 5-årig tradition, som kommissionen vedtog i 2004 sammen med deres betænkning om et nyt karaktersystem. Analysen viser, at karaktergivningen på de videregående uddannelser fordeler sig med for høj andel af høje karakterer og en for lav andel af lave karakterer i forhold til det forventede niveau. Der er generelt et mønster af, at 12-tallet benyttes oftere mod slutningen af perioden end tidligere, da skalaen lige var blevet indført. På de videregående uddannelser har antallet af 12-taller ligget over de forventede 10 % siden indførslen af skalaen og er sidenhen steget til 17 % i 2016 ((EVA), 2017).

Ovenstående er i og for sig en interessant problemstilling. Men den handler dog mere om karakterenes fordeling end selv karaktersystemet funktion. Men der kan med udgangspunkt i motivationsteoretikeren Dan Ariely stilles en hypotese om, at fordi der er sket en inflation af de høje karakterer, kan systemet måske stresse de studerende. Dette er dog ikke en pointe, der blev udfoldet nærmere i specialet, men alligevel en interessant pointe at have med i sine overvejelser i forhold til det valgte emne.

Referenceliste

- (EVA), D. E. (2017). *Kortlægning og analyse af karaktergivningen - baggrundsrapport*. <https://doi.org/10.1084/jem.20031323>
- Ariely, D. A. N., Gneezy, U. R. I., & Loewenstein, G. (2009). Large Stakes and Big Mistakes, (February), 451–469. <https://doi.org/10.1111/j.1467-937X.2009.00534.x>
- Berg, T., & Erichsen, M. (2014). Hvordan stimulere de flinkeste studentene ? Konkurrence som aktivitet for dybdelæring, 37(3), 34–48.
- Bjørn-Andersen, N. (2012). Danske studerende mangler motivation. *Berlingske*.
- Curth, M., & Østergaard, L. (2012). Makker-feedback som et redskab til at øge elevernes motivation i idrætsundervisningen.
- Dalglish, T., & Power, M. J. (1999). *Haandbook of Cognition and Emotion*.
- Damgaard-Møller, S. P. (2017). *12-tals piger : En teoretisk undersøgelse af hvorvidt disse elevers mentale karakteristika kan forklares ud fra Entity Theory of Intelligence begrebet*. Aarhus University.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985a). *Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior*. Plenum Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985b). The General Causality Orientations Scale: Self-Determination in Personality. *Research in Personality*, 19, 109–134.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000a). Self Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development and well-being, 55(1), 68–78.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000b). The " What " and " Why " of Goal Pursuits : Human Needs and the Self-Determination of Behavior Stable URL : <http://www.jstor.org/stable/1449618> REFERENCES Linked references are available on JSTOR for this article : You may need to log in to JSTOR to acces. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2012). Handbook of theories of social psychology: Volume 1 Self-Determination Theory. In *SAGE Publications* (Vol. 1, pp. 416–437). <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.4135/9781446249215>
- Deci, E. L., Ryan, R. M., & Koestner, R. (1999). Meta-Analytic Review of Experiments Examining the Effects of Extrinsic rewards, 125(6). <https://doi.org/10.1093/ywcct/6.1.91>
- Deci, E. L., Ryan, R. M., Vallerand, R. J., & Pelletier, L. G. (1991). Motivation and Education: The Self-Determination Perspective. *Educational Psychologist*,

- 26(3–4), 325–346. <https://doi.org/10.1080/00461520.1991.9653137>
- Forskninsministeriet, U. (2007). Fra 13-skalaen til 7-trinsskalaen, 1–4.
- Forskninsministeriet, U. (2018). Bagrunden til at man indførte 7-trins skalaen.
Retrieved from <https://uvm.dk/uddannelsessystemet/7-trins-skalaen/baggrund-fra-13-skala-til-7-trins-skala>
- Hein, H. H. (2009). *Motivation: Motivationsteori og praktisk anvendelse* (1 udgave,). Hans Reitzel.
- Higgins, E. T. (1997). Beyond Pleasure and Pain. *American Psychologist*, 52(52), 1280–1300. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.52.12.1280>
- Higgins, E. T. (2011). *Beyond Pleasure and Pain: How Motivation Works*. Oxford University Press.
- Higgins, E. T. (2012). Handbook of theories of social psychology: Volume 1
Regulatory Focus Theory. In *SAGE Publications* (Vol. 1, pp. 483–504).
<https://doi.org/http://dx.doi.org/10.4135/9781446249215>
- Higgins, E. T., & Tykocinski, O. (1992). Higgins & Tykocinski (1992) Self-Discrepancies and Biographical Memory: Personality and Cognition at the Level of Psychological situation.pdf, 18(5), 527–535.
- Hildebrandt, S. (2011). Forskere : Skolerne magter ikke kreativitet og innovation.
- Katznelson, N., & Louw, A. V. (2018). *Karakterbogen - Om karakterer, læring og elevstrategier i en præstationskultur*. Aalborg Universitetsforlag.
- Kurman, J., & Hui, C. M. (2011). Promotion, Prevention or Both: Regulatory Focus and Culture Revisited. *Online Readings in Psychology and Culture*, 5(3), 1–16.
<https://doi.org/10.9707/2307-0919.1109>
- Kusurkar, R. A., Croiset, G., Mann, K. V., Custers, E., & Ten Cate, O. (2012). Have motivation theories guided the development and reform of medical education curricula? a review of the literature. *Academic Medicine*, 87(6), 735–743.
<https://doi.org/10.1097/ACM.0b013e318253cc0e>
- Lazarus, R. S. (1991). Cognition and Motivation in Emotion, 46(4), 352–367.
- Ryan, R. M., Mims, V., & Koestner, R. (1983). Relation of Reward Contingency and Interpersonal Context to Intrinsic Motivation: A Review and Test Using Cognitive Evaluation Theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45(4), 736–750. <https://doi.org/10.1001/jama.1929.02700500014005>
- Scholer, A. A., Ozaki, Y., & Higgins, E. T. (2014). Inflating and deflating the self: Sustaining motivational concerns through self-evaluation.
- Strauman, T. J. (1989). Self-Discrepancies in Clinical Depression and Social Phobia:

- Cognitive Structures That Underlie Emotional Disorders? *Journal of Abnormal Psychology*, 98(1), 14–22. <https://doi.org/10.1037/0021-843X.98.1.14>
- Vansteenkiste, M., Niemiec, C. P., & Soenens, B. (2015). *The development of the five mini-theories of self-determination theory: An historical overview, emerging trends, and future directions. Advances in Motivation and Achievement* (Vol. 16 PARTA). Elsevier. [https://doi.org/10.1108/S0749-7423\(2010\)000016A007](https://doi.org/10.1108/S0749-7423(2010)000016A007)
- Vaughn, L. A. (2017). Foundational Tests of the Need-Support Model: A Framework for Bridging Regulatory Focus Theory and Self-Determination Theory. *Personality and Social Psychology Bulletin*, Vol. 43(3), 313–328.
- Workman, L., & Reader, W. (2008). *Evolutionary Psychology: An introduction 2.ed.*

Bilag 1: Litteratursøgning

Problemformulering

Hvordan kan motivationsincitamenter i det nye karaktersystem have konsekvenser for studerendes motivation, og hvilken karakterdannelse ansporer 7-trinsskalaen til?

Hypoteser

Hypotese 1) Det ikke er ligegyldigt, hvilket karaktersystem der anvendes, da det påvirker motivationen, om der gives karakter ud fra et udviklingsorienteret incitamentssystem eller et risikoorienteret incitamentssystem.

Hypotese 2) Forholdet mellem karaktersystemets motivationsincitamenter, studerendes motivation og 7-trinsskalaens mulige karakterdannelse kan anskueliggøres med motivationsteoriene *Self-Determination Theory* (SDT) og *Regulatory Focus Theory* (RFT).

Fra problemformuleringen og de to hypoteser er nedenstående søgetermer udvalgt. Her det formål at finde relevant forskningslitteratur indenfor det samlede område:

7-trinsskala* OR Karaktersystem AND Motivation* OR Incitament* AND Psykologi OR Motivationspsykologi.

Hertil blev følgende selektionskriterier valgt:

År: forskningslitteratur fra 2006-2018

7-trinsskalaen blev indført i 2006, derfor kan litteratur før 2006 ikke være relevant. (i en udvidet udgave af dette speciale, kunne det være interessant at udvide søgning til perioden 1963-2006 (13-skalaen blev indført i 1963).

Sprogområde: Dansk forskningslitteratur

Da formålet med specialet endvidere er at belyse hvilken karakterdannelse 7-trinsskalaen kan anspore til, er der en naturlig afgrænsning til kun at inkludere dansk forskningslitteratur.

Peer-reviewed:

Resultat: 0

Herpå blev følgende søgning foretaget:

7-trinsskala* AND Motivation* AND Psykologi

Resultat: 0

Her blev følgende søgning foretaget:

karaktersystem* AND Motivation* AND Psykologi

Resultat: 0

Herefter blev følgende søgning foretaget:

karaktersystem* AND Motivation*

Resultat: 0

Derefter blev følgende søgning foretaget:

karaktersystem* AND Psykologi

Resultat: 1

1 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans

Begrænset til: sprog: Dansk

Log ind for at inkludere resultater fra flere databaser, eksempelvis Web of Science.

 Konsistente karakterer?
Johan Fredrik Rye
Uniped, 2014(03), pp.63-77 [Peer-reviewed tidsskrift]
, (2000). En studie av inter-bedømmer reliabilitet ved eksamen på psykologi... psykologi reliabelt? Tidsskrift for Norsk Psykologiforening
[Online adgang](#)
[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#) [Referencer](#)

1 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans

Herefter blev følgende søgning foretaget:

7-trinsskala* AND Psykologi

Resultat: 0

Derefter blev følgende søgning foretaget:

7-trinsskala* AND Psykologi

Resultat: 0

Så blev der søgt på følgende:

Incitament* AND System* AND Motivation* AND Psykologi

Resultat: 0

Så blev der søgt på følgende:

Incitament* AND System* AND Motivation*

Resultat: 4

4 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

Begrænset til: sprog: Dansk X vis kun: Fra peer-reviewed tidsskrifter X

Log ind for at inkludere resultater fra flere databaser, eksempelvis Web of Science.

☆ **Incitamenter der går forkert - "fattigdomsydelser", effekter og erosion af universalismen**

Jørgensen, Henning
Dansk Sociologi, Jun 2013, Vol.24(1), pp.123-137 [Peer-reviewed tidsskrift]

. De bruger **incitamenter**; ikke kun over for ledige, men også tolket i kommunens egeninteresser. I aktiveringsindsatsen er der et direkte **incitament** til at **Online adgang**

[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#)

☆ **Udfordringer - Dansk Sociologi: Fri os fra ligegyldigheden!**

Prieur, Annick
Dansk Sociologi, Oct 2014, Vol.25(3), pp.55-59 [Peer-reviewed tidsskrift]

Mortensen (red.) 2002: Det magtfulde mode mellem **system**... . Eksempelvis udfordres **incitamentstænkningen** sjældent, og det... meget. De nye **systemer** med **Online adgang**

[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#)

☆ **Forskere - rekruttering, karriere og social baggrund**

Andersen, Heine
Dansk Sociologi, 2012, Vol.23(2), pp.9-38 [Peer-reviewed tidsskrift]

stillet større krav til **motivation**, målbevidsthed og måske... forskerne. Alle **systemer** og procedurer for tildeling af... , der lægger vægt på **incitamenter**, **Online adgang**

[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#)

☆ **Social exclusion or poverty individualisation? An empirical test of two recent and competing poverty theories**

Bak, Carsten Kronborg ; Larsen, Jørgen Elm
European Journal of Social Work, 31 January 2014, p.1-19 [Peer-reviewed tidsskrift]

Online adgang

[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#)

[Referencer](#) [Citeret af](#)

4 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

På baggrund af titlen og abstract er det kun Jørgensen (2013) ”Incitament, der går forkert” godt nok indenfor et andet område nemlig fattigdomsydelser.

Men da dette speciale har fokus på, hvordan motivationsincitament i det nye karaktersystem kan have konsekvenser, giver det således mening af se nærmere på Jørgensen (2013).

Herefter blev følgende søgning foretaget:

Incitament* AND System* AND Psykologi

Resultat: 2

2 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

Begrænset til: sprog: Dansk X vis kun: Fra peer-reviewed tidsskrifter X

Log ind for at inkludere resultater fra flere databaser, eksempelvis Web of Science.

Artikel

☆ **Guvernementisering af velfærdsprofessionerne**

Larsen, Lars
Dansk Sociologi, Nov 2013, Vol.24(3), pp.36-61,109-110 [Peer-reviewed tidsskrift]
stor del af deres indhold trækker på andre videnskaber, eksempelvis sociologi, psykologi og medicin. Analysen foregiver ikke at kunne kortlægge...

[Online adgang](#)
[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#) Citeret af

Artikel

☆ **Plagiering i forskning: Videnskabsetiske og videnskabssociologiske aspekter**

Andersen, Heine
Dansk Sociologi, Nov 2017, Vol.28(1), pp.55-82,84-85 [Peer-reviewed tidsskrift]
potentialer, som de stræber efter at realisere indenfor de sociale fællesskaber, de tilhører. Ud fra teorier og resultater fra psykologi, socialpsykologi

[Online adgang](#)
[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#)

2 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

Hvor af hverken Larsen (2013) eller Andersen (2017) har relevans for dette speciale.

Herpå blev søgning indsnævret til:

Karaktersystem*

Resultat: 2

2 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

Begrænset til: [udgivelsesår: 2006 til 2018](#) [sprog: Dansk](#) [vis kun: Fra peer-reviewed tidsskrifter](#)

Log ind for at inkludere resultater fra flere databaser, eksempelvis Web of Science.

☆ **Konsistente karakterer?**
 Johan Fredrik Rye
 Uniped, 2014(03), pp.63-77 [Peer-reviewed tidsskrift]
 ://www.uhr.no/ressurser/temasider/**karaktersystemet_1** karaktersystem. Et... oftest er resultatet akseptabelt.
Online adgang
[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#) Referencer

☆ **UNIPED – et fagfellevurderet tidsskrift**
 Line Wittek
 Uniped, 2014(03), pp.2-4 [Peer-reviewed tidsskrift]
 , hevder forfatteren. Skal Bologna-prosessens mål om enhetlige nasjonale og europeiske **karaktersystemer** innfris, er det derfor behov for mer eksplisitte...
Online adgang
[Vis alle udgaver](#)

[Online adgang](#) [Detaljer](#) [Fejlmeld](#) [Del og brug](#)

2 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

Og derefter blev følgende søgning foretaget:

7-trinsskala*

Vis bX hot articles ▼

1 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

Log ind for at inkludere resultater fra flere databaser, eksempelvis Web of Science.

☆ **Introduktion til den nye karakterskala : 7-trinsskalaen og bedømmelser i erhvervsfaglige uddannelser / manuskript: Stig Guldberg og Claus Bo Jørgensen ; tilrettelæggelse: Stig Guldberg**
 Guldberg, Stig; Jørgensen, Claus Bo; Undervisningsministeriet
 2007
Tilgængelig

[Placering/bestil](#) [Detaljer](#) [Virtuel boghylde](#) [Del og brug](#)

1 Resultater for materialer på biblioteket sorteret efter: relevans ▼

Med ovenstående søgninger er det ikke lykkedes at finde forskningslitteratur, om samspillet mellem 7-trinsskalaen, motivation og psykologi eller karaktersystemer potentielle incitamenter.

Det vil sige, at der ud fra ovenstående søgninger kan konkluderes, at der ikke eksisterer forskningslitteratur om, hvordan 7-trinsskalaens motivationsincitamenter kan påvirke studerendes motivation, og endvidere at denne påvirkning disse konsekvenser kan undersøges i et motivationspsykologisk perspektiv.

Kritik

I forhold til den metodiske tilgang til ovenstående litteratursøgning kan følgende kritikpunkter opstilles:

- 1) Der kunne have været anvendte andre søgemaskiner end PRIMO. Her kunne PsychInfo og Google Scholar eventuelt have resulteret i flere søgning om emnet.
- 2) Søgetermer kunne have været engelske i stedet for danske. Det kunne have resulteret i engelsk skrevet forskningslitteratur men om det danske karaktersystem.

Endvidere er nedenstående et eksempel på, hvordan søgetermerne kunne have været udvidet.

Udvidet Søgetermer

Danske søgetermer	Synonymer danske søgetermer	Engelske søgetermer
Motivationsincitament Karakter Karaktersystem Studerende Motivation Karakterdannelse 7-trinsskala Psykologi Udviklingsorienteret Risikoorienteret Incitamentssystem Motivationspsykologi Uddannelse	Motivationsfaktor Bedømmelse Elev Student Kursist Dannelse Persontype Menneskelig adfærd Chance Negativ Proces Motivationsteori Læredom Læring Indlæring Undervisning Skoleelev System	Incentive Encouragment Stimulus Education Mark Grade Character Disposition Student Psychology Development Advancement System "Motivational psychology" Motivationtheories Theory og Motivation